

WESTERN ROMAN
LASO
cijena 400 d broj 734

Harry Porn:

CVJETNA DOLINA

Harry Porn

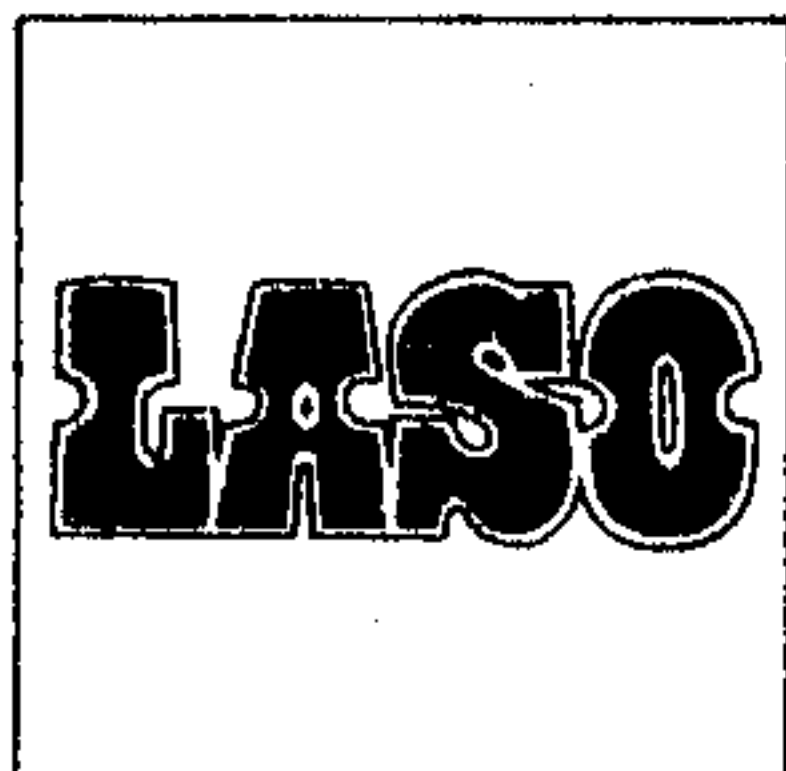
CVJETNA DOLINA

**VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA**

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK predsjednik
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak)
OOUR Informativno-revijalna izdanja (v. d.
direktora Božidar Radman).
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Za-
greb, Avenija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555
Telex: 21 121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac
(pomoćnik gl. i odg. urednika)
Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotaci-
ja i OOUR TM

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Tehnički suradnik: Branka Ožegić

Harry Porn: Cvjetna dolina
Naslov originala: Der Kampf uns Blockhaus
Copyright: VPA
Recenzija: Biserka Pupavac
Prijevod: Branka Berta

Laso broj 734 izlazi 6. 11. 1987.
u nakladi od 66.000 primjeraka

I

Prije no što je skočio iz sedla, oprezno je opipao kolt. Zatim priveže konja i uđe u trgovinu.

Ovdje je radio Stephen Carter sa svojim ljudima, koji su u okolici bili poznati po dobrim poslovima.

Čovjek je znao da ne postoji mnogo ljudi sličnih Stephenu Carteru. Bio je tražen i dobro plaćen, a u njegovo mišljenje čovjek se mogao uvijek pouzdati. A sada je sve ovisilo baš o njegovu mišljenju.

Čim je došljak ušao, Carter se našao za pultom.

— Je li stručno mišljenje gotovo? — upita došljak.

— Naravno, gospodine! Mi smo uzorke već pregledali — odvrati spremno Carter.

Došljak zacijelo nije bio slabić. Ali jedva postoji netko tko bi Carteru postavio takvo pitanje i zadržao mirne živce. Stephen Carter znao je to dobro i samo se osmjehnuo.

— Ne morate brinuti, go-

spodine Williamse — navijesti.

Izgubio se kroz neka vratašca, no ubrzo ponovno vratio s neuglednim komadom kamena i povelikim spisom.

Williams požudno zgrabi papir. Njegov pogled preleti preko redaka, a uzdah olakšanja otme mu se s usana. Imao je sreću, neobičanu sreću!

— Nema sumnje, to je srebro! Čisto srebro, gospodine!

— reče Stephen Carter i preda čovjeku komad kamena.

— To je kvalitetno srebro i ništa drugo, a vama će donijeti bogatstvo i sreću.

— Hvala, samo sam to htio znati — odvrati Joe Williams. — To je dakle, čisto srebro!

— Naravno, trebalo bi poznavati nalazište — reče Carter. — Takva iskopavanja stoje mnogo novaca. Najprije treba ustanoviti isplati li se uopće kopati. Sve

to treba da ispita vrsni geolog.

Joe Williams se nasmiješi s razumijevanjem, a zatim reče:

— Hvala, gospodine Carteru. Koliko se ja u to razumijem, te rude ima dovoljno da bih je mogao iskorištavati pedeset ili stotinu godina.

— Želim vam mnogo sreće — promrmlja Carter pomalo zavidno.

Vani, na cesti, Williams ponajprije duboko udahne. Znao je da je čovjek u laboratoriju imao pravo. Bilo je potrebno mnogo novaca da bi se takav rudnik uopće otvorio. No ipak je sada imao vrijednu potvrdu, te bi, mislio je, samo vrug mogao umiješati prste, pa da on ne nađe nekoliko ljudi koji će biti spremni dati novac za taj posao.

I krenuo je u potragu.

Znao je da o tome ne može sa svakim razgovarati. Bilo je zasigurno pametnije držati usta zatvorena, sve dok se ne namjeri na osobu koja će se prihvatiti posla.

Ali mali predujam na račun očekivanog bogatstva, mislio je, to bi već mogao sebi dopustiti.

Zaustavio je konja ispred saluna. Skočivši sa sedla, zaputi se u prostoriju odakle ga zapljusne hlad zagušljiva dima i smrada od alkohola.

Bilo je prije podne, a za stolom za kockanje već je sjedilo društvo.

Joe nije gledao ljude, nego je otišao do šanka i naručio piće.

Ipak se njegov pogled zaustavio na dvjema ženama. Zaboravio je već na njih, jer se u toj oporoj zemlji nalazilo najčešće na kauboje ili rančere uzdignuta nosa, a gore u brdima i na mrke medvjede, čiji zagrljaj ne bi bio baš ugodan.

— Prokletstvo, nije loša ova žena s dugom crvenom kosom! — promrmlja on za sebe.

Crvenokosa, osjetivši njegov pogled, odjednom se okrene prema njemu. Joe je ugledao njene veoma namažane trepavice i pune usne. Gledala ga je trepćući i smiješeći se.

Ni Joe nije bio sasvim ravnodušan.

Značajno nabije šešir na čelo i iskapi viski.

— Ja bih na tvom mjestu bio malo oprezniji — javi se nenadano neki glas.

Kraj Joea je stajao visok muškarac sa sjajno uglancanim čizmama, u lijepom novom odijelu.

— Umišljenko! — odgovori Joe iz visoka i ponosno pode prema stolu za kockanje.

— No, je li jedna igra po volji? — upita ga crvenkosa ugodnim glasom.

Već je njezin glas bio dovoljan da Joe sjedne uz tu ženu.

— Kako se zovete? — upita on i privuče jedan stolac.

— Lana — odgovori ona polagano.

Oči su joj bile tamnozele-
ne.

— Hej tamo, što je, igrate li? — upita netko od prisutnih za stolom i trgne Joea iz njegovih misli.

— Kako? Ja? Ah tako, da... igram...

— Na koji polazete?

— Na bilo koji. Igrajte za mene, meni je svejedno.

— A koliko smijem staviti?

— Tko ne riskira, ne dobiva — prošapće crvenokosa.

Iz pravca šanka začuo je značajno nakašljavanje i Joe odjednom postane oprezniji.

Bore negodovanja na glatkom čelu crvenokose učinile su je ružnijom.

— Dakle, igrate li ili ne? — upita ona oštro.

— Staviti ću dolar na sedamnaest, crno.

— Dolar? Što vam je, čovječe? Za dolar ovdje ne možete igrati — mrmljao je krupje.

Crvenokosa se hladno okrene.

Joe se uzbudi.

— Onda deset dolara, je li to dovoljno? — upita i baci novčanicu na zeleno sukno.

Krupje ravnodušno povuče novčanicu prema sebi.

— Hoće li još netko? — upita tiho. — Dakle... igra teče.

Kuglica se zakotrljala.

Odjednom crvenokosa oduševljeno krikne.

— Dobitak! — poviče. — Dobili ste sto dolara za deset. Vi ste dobili!

Joe je jedva vjerovao svojim očima.

— Ipak je poštena igra — mislio je u sebi i vidio kako mu krupje gura sto dolara.

Ovdje se nije igralo sa žetonima, nego s gotovim novcem.

Od šanka se ponovno čulo nakašljavanje, koje je ovaj put Joea razljutilo.

— Dakle — reče mu crvenokosa — hoćete li častiti jednim pićem? Sada kad ste dobili toliko novaca?

— Jasno — odvrati Joe velikodušno. — Ja znam što se priliči. Plaćam rundu.

I on naruči piće.

— Želite li i dalje igrati? — upita krupje uz smiješak.

— Jasno! Stavljam dvadeset dolara na sedamnaest, crveno. Taj mi je donio sreću.

Žena kraj njega se nasmijala kad je tako značajno naglasio boju.

Sam sebi učinio se velikim. Bila je to odlična ideja: ući ovamo i zaigrati.

Doduše, vani je konj nestrpljivo udarao kopitima, ali neka! Samo strpljenja, dorate!

Runda počne.

U međuvremenu su drugi igrači stavljali svoje uloge.

— Nema više uloga! — poviče krupje.

Samo minutu kasnije Joe je znao da je svoj novac, k tome i sto dolara koje nije ni imao, izgubio.

Joe problijedi i shvati da je to bila zmaka u koju su ga uvalili.

Ali kako to dokazati?

— Nemojte praviti gluposti, platite i gledajte da nestanete! — reče krupje vrlo oštro.

— Platiti? Ali čime? — upita Joe zbunjeno.

— Čovječe, ako nemate novaca, ne možete sudjelovati u igri; to je prijevara. Zvat ćemo šerifa.

Crvenokosa se ubacila.

— Ali, Dick, pa on je dobar mladić, to se vidi na njemu. Nećemo mu stvarati neugodnosti. Ako ništa drugo, ipak je platio rundu pića.

— Sto se mene tiče — reče krupje i primiri se — ostavite nam svoga konja. Sigurno imate konja, zar ne?

Joe prestrašeno skoči i korača natrag.

— Dakle tako? Nećete? — poviče krupje i odjednom mu se u ruci stvori kolt.

— Crvenokosa vrisne i nestane.

I ostali gosti oko stola povukli su se. Stvorili su neprijateljski zid ispred izlaza.

— Prokletstvo! — mrmljao je Joe. — Tako se, dakle, ovdje igra. Ali još nemate ni moje dolare ni moga konja.

Krupje se pakosno nasmi-
jao.

— Ali naše ste dolare maloprije uzeli, zar ne?

— Vi, varalice! povikne Joe. — Vi ste proklete varalice!

Vlasnik saluna također ravnodušno izvuče ispod šanka kolt i položi ga kraj sebe.

Stranac, koji je bio naslonjen na šank i pio viski, pratio je sve što se događa.

Položio je ruku na šank, a njegova se šaka polako približavala koltu. Barmen je to zamijetio. Htio je dohvatiti svoje oružje, ali ga strančeva ruka pogodi, munjevito i čvrsto.

— Polako, moj mladiću! — reče stranac. — Mislim da ova igračka nije za tebe.

Uzme kolt sa šanka i zadrži ga u desnoj ruci, a skoro istodobno u lijevoj ruci stvori mu se drugi.

— A sada, momci, dignite lijepo ruke! — reče i uperi pištolje u sve u prostoriji. — Ne mislite valjda da smo svi mi ovdje naivni i da možete varati kako vam se sviđa?

— Što mi mislimo, to se tebe ne tiče — odgovori mu krupje — i savjetujemo ti da svoje oružje što prije spremiš.

— Hvala na dobrom savjetu — promrmlja stranac — ali ja sam, ako to nisi zamijetio, već odrastao.

— Kojim se pravom miješate u naše stvari? — upita krupje, sada nešto ljubaznije.

— Tko ovdje pita za pravo? — reče stranac. — Kažem vam ili ćete ovog čovjeka pustiti da ode u miru ili će biti zlo po vas.

Njegov prijeteći pogled preleti preko ljudi.

Williams nije shvatio što se zapravo događa. Vidio je kako mu stranac glavom daje znak i pokazuje prema izlazu. Joe Williams slijedio je taj poziv s oduševljenjem, ali i strahom.

— Hajde, idite već jednom — dovikne mu stranac.

— Joe učini nekoliko koraka. Pogledom je motrio ljude.

Znao je da imaju skrivene koltove. Nikoga nije puštao iz vida. Učini samo nekoliko koraka do vrata, ali onda stane kao ukopan. Dalje se nije usudio.

U tom trenutku zapucalo je iz pravca stola; krupje je opalio. Ali čovjek za šankom bio je brži. Nije ga ni trenutka puštao iz vida i kada je zamijetio sumnjivu kretnju, kojom je krupje htio podignuti oružje sakriveno pod stolom, već je pritisnuo obarač.

Hitac krupjea pogodio je bocu s rakijom, a čovjek kraj šanka pogodio je krupjea u ruku.

— Je li još nešto po volji? — upita stranac i okrene se tražeći.

— Nitko nije odgovorio.

— Dakle, dobro — reče neznanaac. — Pustite ga da

sada ode. Nestanite već jedanput, čovječe! — dobaci Joeu.

Joe Williams nije dopustio da mu se to dvaput kaže. Kao strijela izletio je kroz vrata i isto tako brzo skočio na konja.

U brzini je zaboravio platiti piće, a i ostatak dobivenih stotinu dolara zadržao je kod sebe. No nije mu palo na um da se vrati u salun. Nastojao je da što prije nestane iz grada.

Izvan grada zaustavio je na trenutak konja i pričeka.

Pretpostavljao je da će ga stranac slijediti.

Da je ta pretpostavka uistinu bila točna, potvrdilo se za nekoliko minuta.

— Društvo kukavica! — izjasnio se stranac umjesto pozdrava. — Zašto niste poslušali moje upozorenje, nego ste pali na tu grubu prijevaru?

— Uistinu sam glupo postupio — prizna Joe.

— Dobro da priznajete i uvidate to. Moje je ime Lionel Thornton.

— A ja sam Joe Williams. Drago mi je.

— Vi ste prije toga, mislim prije nego što ste došli u salun, bili kod vještaka? — upita Thornton.

— A vi ste me pratili?

— Ne namjerno. I ja sam tamo imao posla. Ja sam, naime, rudarski inženjer.

— Doista? — začudio se

Joe. — Kao da vas je sama sudbina poslala. Dao sam kod Cartera ispitati uzrok rude; otkrio sam žilu srebra gore u brdima.

— To nije dovoljno. Potrebno je i geološko mišljenje. Samo jedna žila mogla bi zanimati jedino nekog privatnog srećkovića. Otvaranje rudnika traži više.

— To mi je i Carter rekao. No kako vidim, vi ste zainteresirani?

Thornton ga je ispitivački mjerio.

I on je osjećao kako ga Williams gleda pogledom nade i nepovjerenja.

I jedno i drugo bilo je u ovoj zemlji, među ovim ljudima, opravdano.

— Da vidimo — reče Thornton. — Vi ste, čini se, malo lakomisleni i neoprezni. Imate sreću da ste naišli na mene. Tko vam jamči da i ja nisam lopov kao i oni u salunu?

— Ne djelujete kao lopov — prizna Joe.

Thornton se nasmije.

— Ah, mislite zbog odijela? To sam kupio prije nekoliko dana. Ali ja živim više od trideset godina na Zapadu. Ovdje sam i rođen. Meni se ništa ne može podvaliti. Sami ste vidjeli i doživjeli.

— To je točno — potvrdno kimne Joe.

— Radio sam za sva moguća društva — reče Thornton, polako jašući dalje. — Upravo mi je istekao ugovor

s kompanijom »Cross-Mining«. Bio sam četiri godine u Midlandu. Ali na kraju mi se ni ondje više nije sviđelo. Htio sam malo kući, udisati poznati zrak.

— To, dakle, znači da ste slobodni?

— Da, to znači da sam slobodan.

— No ja vas ne mogu platiti, ja nisam kompanija.

Thornton se nasmijao.

— Za to se ne morate brinuti — reče. — Ako me odvedete do nalazišta, malo ću pogledati naokolo. Vremena imamo. Znate, ja sam dosta dugo radio za druge, a sada bih htio učiniti nešto i za sebe. Ako stvar bude dobra, ja ću dati novac, a vi ćete mi ustupiti nešto od dobiti. Dogovoreno?

— Bolje nisam mogao poželjeti — primijeti Joe.

Thornton je imao u sebi nešto čime je pridobio naklonost Joea.

Rukovaše se.

Joe se nasmijao. Odjednom je bio veoma zadovoljan.

— To volim čuti — primijeti. — Ako se obojica dogovorimo i nešto učinimo, neće biti na vašu štetu.

— To se razumije. Imate li kola?

— Zašto kola? Nalazište je gore u brdu. Kolima ne bismo mogli proći.

— Slažem se!

— Svaki od nas ima konja, to je dovoljno.

Inženjer se nasmije.

— Sasvim dovoljno nije — primijeti on — ali uskoro ćemo još o tome. U svakom slučaju, važno je da smo se sporazumjeli.

Joe kimne.

— O tome više ne moramo razgovarati — reče on. — To je dogovoreno.

Inženjer Thornton upali cigaretu i otpuhne dim kratko i nervozno. Kao da je o nečemu napregnuto razmišljao.

— Muči li vas nešto? — upita ga Joe.

— Da! — prizna Thornton.

— Recite! — nagovarao ga je Joe.

— Nije potrebno. Riječ je samo o tome da sam imao druge planove, pa ću ih sada morati odgoditi. Razmišljam kako da to učinim.

Joe kimne.

— Da, to je neugodno — reče — ali ja vam, na žalost, ne mogu pomoći, ako želite sa mnom surađivati.

Thornton se smješкао.

— Želim surađivati — odgovori odlučno.

— Ali kako mi se čini — upita on — vi ste htjeli najprije svratiti kući?

— Da. Ali dva do tri tjedna mogu pričekati. Gdje je zapravo to vaše nalazište?

— U blizini mjesta Blossom Valley — objasni Joe.

— Blossom Valley? To je prilično visoko, gore u brdima?

— Da, do tamo ima dobar

komad puta. Ako odmah odjašemo, morat ćete k onaj tri tjedna još nešto dodati.

Lionel Thornton malo se kolebao.

— Dobro! — reče nakon nekog vremena. — Podimo. Hranu i nešto opreme dobit ćemo u sljedećem naselju.

— Kakvu opremu? — čudio se Joe. — Mislim da imamo sve što nam treba.

— Nije točno. Meni su potrebne različite stvari da bih mogao raditi. Ali ne treba nam mnogo; imam nešto svojih novaca, a vi imate od igre još osamdeset dolara. To ćemo korisno uložiti.

Joe se nasmije.

— Tko drugome jamu kopa... — naveo je on. — Oni u salunu ni u snu nisu mislili da će jednog dana pomoći u plaćanju našeg pothvata!

Završili su razgovor i potjerali konje. Trebalo je još prije noći stići do sljedećeg naselja.

Idućeg jutra inženjer je pribavio sve što mu je trebalo i što se ovdje moglo dobiti. Izgledao je zadovoljan. Potrošili su sav novac, no unatoč tome Joe Williams je vedro gledao u budućnost.

Postali su dobri ortaci. Svaki je imao svoje dobre i loše strane. Bilo je jasno da je inženjer po znanju i naobrazbi bio daleko iznad Joea. Ali je Joe Williams posjedovao zdrav razum, a k tome i mnogo lukavosti. Tako su se zajedno izvrsno do-

punjavali i rješavali određene probleme.

Krenuli su prema brdima.

Valovita prerijska zemlja prelazila je u močvarno tlo, zatim u brežuljkasto i na kraju u brdovito. Već su danima, jašući, gledali u visoke vrhove planina pokrivenne snijegom.

— Tamo gore je dolina — rekao je Joe Williams i pokazao rukom ispred sebe. — Tamo je naš cilj. Uz malo sreće, možemo stići za dva do tri dana.

— Radoznao sam — odgovori Thornton — je li žila doista mnogo obećava. Za tjedan dana znat ćemo više, Joe. Joe oduševljeno usklikne i potjera konja.

Inženjer ga je veselo slijedio.

Brda su bila sve bliže. Što su im se više približavali, naselja su bila sve rjeda; na kraju ih više nije bilo. Vidjele su se samo osamljene drvene kolibe lovaca na krzna. Zalazili su u sve veću divljinu. Nije bilo teško nabaviti meso.

Ali su noći bile hladne i neugodne. Umatali su se čvrsto u pokrivače i lijegali u blizini vatre koja je tinjala.

U takvim su se okolnostima Thornton i Joe posve zbližili, iako su malo i rijetko razgovarali. Sve su više osjećali da se mogu osloniti jedan na drugoga.

No varali su se ako su mislili da su potpuno sami. Ov-

dje su se skrivali mnogi koji nisu smjeli biti viđeni u gradu.

II

— Daj brže, prijatelju! Ne oklijevaj! Nekoliko zalogaja dobro će nam doći. Daj ovamo, ako ne želiš...

Petorka koja je noću uputila ovaj ljubazan zahtjev jednoj skitnici, probudivši ga iz sna, nije znala za milost.

— Uzimate mi sve što imam! Budite razboriti, ljudi — opirao se čovjek.

— Izvadi novac!

Martin je osjetio vršak noža na rebrima i zastrašeno pogledao u divlja, od alkohola podbuhla lica.

— Ja nemam zlata — reče on dršćući. — Zar možda mislite da dolazim iz Cvjetne doline?

Jedan od njih se nasmije i reče:

— Slušajte ga! Kladim se da nam želi ispričati zanimljive stvari!

— Nemam što da pričam — odvrati Martin. — Ja sam jednostavan čovjek i nemam nikakva bogatstva, gospodo!

— Gospodo! Čujete li?

Zaglušni smijeh se zaori u krugu.

Martinu se to promuklo, neugodno smijanje nije ni najmanje svidalo.

— Zašto da to ne kažem?

— upita bojažljivo, iako ni njemu nisu izgledali kao gospoda.

— Naravno! Zašto ne bi?

A sad se ne nećkaj dulje, stari momče! Smrdiš po dolarima. Vidi ti se na nosu da imaš nešto od toga kod sebe.

— Uistinū, vi se varate, nemam ništa ja sam siromašan čovjek!

U obrani je pružao ruke i uvjeravao ih da ne posjeduje ništa.

No nisu mu vjerovali.

— O čemu je to maloprije pričao? — upita jedan. — Pričao je nešto o nekoj dolini?

— Mislite, o Cvjetnoj dolini? — odgovori Martin.

— Točno, Cvjetna dolina, rekao si maloprije. Tamo ima zlata. Jesu li to bile tvoje riječi?

— Je li zlato ili nešto drugo, ne znam — mrmljao je Martin. — Ne znam o dolini ništa, osim imena. Nikad u svom životu nisam bio tamo. Ali ni vi nećete stići tamo, vjerujte mi.

— Zašto? — upita bandit.

— Zato što te doline uopće nema. To je priča, ništa više — reče Martin.

Bandit mu se približi i reče:

— A što ako ti ja kažem da ima posla s ludakom.

— Cvjetna dolina postoji — reče bandit — a ti brzo spakiraj svoje krpe i nestani.

Gotovo nije imao što ponijeti, ali mu nije trebalo dva puta ponavljati. Nestao je u noći, sretan što se oslobodio bandita.

Petorka je stajala neodlučno.

— Hej, Cliffe! — reče jedan. — Što si to ovome pripovijedao?

— To je stara priča, Ale! — reče Cliff. — Ni sam ne znam da li da vam to pričam.

— Jeste li čuli, momci? On ne zna da li da nam to ispriča! — smijao se Alastair.

A druga trojica, Stan, John i Snudy, pridružiše se, kao da su upravo čuli najbolju šalu.

— Ti ipak pripadaš nama, Cliffe — reče Snudy i potapša Cliffa po ramenū.

— Istina je — promrmlja Cliff i sjedne. — Iako sam dugo bio samotnjak, a tome je djelomičan razlog baš Cvjetna dolina.

— Ali sada moraš govoriti, Cliffe! Ima li tamo uistinu zlata? Zašto da ga se ne dočepamo? — poviče Al.

Cliff se opet nasmije.

— Nije to tako jednostavno — promrmlja nakon nekog vremena. — Dolinu poznajem. Ali gdje leži zlato, ne znam.

— Zlato bi se ipak moralo naći — promrmlja Snudy. — Dolina postoji, a to je zasad najvažnije.

— Da i ne, Snudy. Teško je. Zlata može biti u špiljama, može se naći u potocima ili jezerima. Svega toga ima u dolini, ali dolina je velika. Nije to tako jednostavno, momci! Boravio sam tamo

dugo tražeći zlato, ali bada-
va. Poslovica kaže da onaj
tko ima sreće, nosom naleti
na zlato, a drugi ga godina-
ma uzalud traže.

— Hm — promrmlja Al. —
Pa zar nisi imao baš nika-
kva uspjeha u traganju?

— Možda postoji netko tko
zna — promrmlja polagano
Cliff. — Neki čovjek stanuje
u dolini. Phil Perkins mu je
ime. Ali ja ga nisam vidio
već mnogo godina. I ništa
me ne vuče k njemu. Imali
smo vrlo neugodan sukob.

— Još bolje! — primijeti
Al. — Ti sad više nisi sam i
mogao bi svadu povoljno za-
vršiti i tako bi zlato pripalo
nama! — završi i zadovoljno
se udari po bedru.

— Hja — promrmlja Cliff
— trebalo bi opet preći u
Cvjetnu dolinu. Kad o tome
razmišljam, čini mi se glu-
pim da to već nisam učinio.

— Dakle, Cliffe — reče
Snudy — sada imamo neki
cilj.

I zadovoljno su legli, umo-
tavši se u pokrivače. Sanjali
su o zlatu.

III

Thornton i Joe nisu ni sa-
njali da će im ova priča s
Martinom donijeti mnogo
neugodnosti.

Imali su isti cilj kao i pe-
torka bandita, i da su to zna-
li, posvetili bi pažnju i toj
okolnosti.

Ovako su obojica bezbriž-

no slijedila svoj put, dan za
danom, istom brzinom.

Inženjer Thornton kratko
je vrijeme pričajući doživlja-
je iz svog života. Posljednjih
godina doživio je mnoge pu-
stolovine, a Joe ih je volio
slušati.

Ali su potajno misli oboji-
ce hitale naprijed na cilj nji-
hova puta.

Obuzimalo ih je sve veće
nestrpljenje.

Sutra oko podneva stići
ćemo do nalazišta — reče
Joe jedne večeri.

Thornton kimne. Upravo
je srkao čaj. Činilo se kao da
ga tog časa ništa drugo ne
zanima.

Unatoč tome što je bio
veoma umoran od napor-
nog jahanja, Joe Williams
nije mogao zaspati. Bio je
pun nade i očekivanja, bio je
blizu cilja, gotovo ga je ruka-
ma mogao doseći. Uzbudeno
je hodao gore i dolje, pušeći
lulu. Zatim je gledao u mje-
sec, koji se sjajio s bistrog,
hladnog noćnog neba.

— Blossom Valley —
mrmljao je pred sebe. —
Cvjetna dolina...

Bila je to dolina koja je ui-
stinu mogla očarati čovjeka.

Williams se nasmijao sam
sebi.

— Naklapanja — progun-
đao je na kraju — glupe, sta-
re priče...

Thornton ga je čuo.

— Što ste to upravo rekli?
— upita on.

— Govorio sam sam sa sobom — reče Joe.

— To sam zamijetio — promrmlja Thornton. — Je li riječ o nečemu što se odnosi na srebro?

— Ne izravno — izvlačio se Joe.

— Dakle, ipak! Hajde, Joe. Očito mi niste sve rekli.

Joe Williams se zbunjeno smješкао. Thornton ga ozbiljno pogleda.

— Vidite — reče — vaš je smiješak gotovo polovica priznanje.

— Priznanja? Čega? — upita Williams.

— Da ste mi nešto važno prešutjeli. Mislio sam da smo iskreni ortaci. Samo s potpunom iskrenošću može se obaviti takav posao. Nedostatak povjerenja...

— Ali, Thorntone — opirao se Joe — kako možete govoriti o nedostatku povjerenja?

— Vi ste mi nešto prešutjeli, što mi tek sada blizu cilja želite reći. Vjerojatno ste do sada šutjeli, jer ste se bojali da ja inače s vama uopće ne bih pošao.

Joe je bio povrijeđen.

— Vi, dakle, nemate povjerenja u mene, Thorntone? — reče razočarano.

— Vaše su mi riječi dale povod za nepovjerenje.

— Ne, vi tako mislite, a to ne bih nikada očekivao od vas.

Napetost, koja je posljednjih dana lebdjela među nji-

ma, u ovom je razgovoru uzela maha i prijetila da se pretvori u svađu.

— Vrijedate me — reče Joe Williams.

— Onda se izjasnite! Nešto sa srebrom ipak ne valja.

Joe snažno zatrese glavom. Osjećao je na sebi Thorntonov pogled i tražio prave riječi. Nije znao kako da to objasni i na kraju mu je bilo žao što je uopće o tome i počeo govoriti.

— Ne, ne — bunio se. — Sa srebrom je sve dobro.

— Dakle, o čemu je riječ? Thornton je govorio odmjereno i precizno. Izgledao je nevjerojatno ozbiljan. Je li to bio strah da je prijevarom namamljen u ovu stjenovitu zemlju?

Joe se ponovno nasmije i reče:

— Sve je dobro, Lionele... samo...

— No, što samo? — upita Thornton nestrpljivo. — Joe, s vama sam pošao, vaš sam ortak, imam pravo da sve znam.

— Vi ćete mi se narugati.

— Svejedno govorite.

— Dakle, dobro...

Joe učini malu stanku.

Vratio se i sjeo kraj vatre, ulio u zdjelicu čaja i bacio pogled na mjesec, kao da očekuje njegovu pomoć.

— Stvar je naime u sljedećem — počne konačno. — Kad sam prvi put bio ovdje, sreo sam jednu indijansku obitelj. Ovdje ih se rijetko vi-

da. Stara je Indijanka očito zaradivala novac gatanjem.

— Dalje — navaljivao je inženjer.

— Dakle — nastavi Joe — kad sam joj rekao da želim u Cvjetnu dolinu, onda me je odvrćala.

— Odvrćala? Od čega?

— Od doline — objasni Joe. — Rekao sam vam da ćete mi se narugati.

Thornton začuđeno zaklima glavom.

— Što je rekla? — upita.

— Ispričala mi jednu staru priču, nešto kao bajku, tako bi se moglo to nazvati. To je stara indijanska bajka, a govori o Cvjetnoj dolini. Indijanka je rekla da je dolinu ureklo neko božanstvo. Ništa se ne smije uzeti iz nje. Tko god pokuša oskvrnuti dolinu, ostat će tamo zauvijek uhvaćen. Neće je moći nikad više napustiti.

Thornton se smješкао.

— I vi u to vjerujete? — zapita on. — Joe, nisam mislio da ste praznovjerni.

— Tko kaže da ja u to vjerujem?

— Vaše mi ponašanje to govori.

— Zbog srebra? — smijao se Joe. — Onda me uopće ne poznajete. Ne, nije to, Thorntone! Nema nikakvih poteškoća. Kao i vi, ja sam isto tako spreman iskoristiti rudnik — u slučaju da dovoljno dade, kako vi kažete. Ali dolina je doista vrlo čudna. Ona je predivna, vidjet ćete.

Vjerojatno se bajka odnosi na tu ljepotu.

— Smatrate da čovjeka neprestano privlači? — upita Thornton. — Da, ima takvih mjesta. Što se tiče Cvjetne doline, siguran sam da pripada u takva mjesta. Već zbog srebra. Možete biti sigurni, Joe, da ću još mnogo puta onamo doći ako se isplati. A sada laku noć, Joe.

Thornton ispije čaj i uvuče se u pokrivač. Bilo mu je jasno da je Williams potajni sanjar, a takvi sigurno nisu loši ljudi. Ima i gorih ljudi. Uskoro je zaspao ugodnim snom, još sladić zbog malopredašnjeg otkrića.

Joe Williams ipak nije mogao dugo zaspiti. Čekao je, a nakon duljeg razmišljanja shvatio je koga čeka. Čekao je staru Indijanku, koja mu je ispričala zanimljivu bajku o Cvjetnoj dolini. Ali ona, naravno, nije došla. I tako je konačno utonuo u san, ispunjen zbrkanim slikama, ali mu on nije pružio očekivani odmor.

Probudio se u znoju.

Mjesec je još stajao između borova, ali sasvim na zapadu. Malena čistina, na kojoj su spavali, bila je obavijena neugodnim polumrakom. Magla se vukla iznad trave i u njoj je s vremena na vrijeme nestajao Thornton koji je ležao nedaleko od njega. Bilo mu je strašno hladno. Smrzavao se i tresao, zato je pokušao da se čvršće zamo-

ta u pokrivač. No, ništa nije pomoglo. Tiho zagunda i okrene se na drugu stranu. Tada iznenada osjeti nekakav osobiti miris. Miris koji je donio vjetar i koji je on dobro poznavao.

Istog časa bio je sasvim budan. Rukom posegne za nožem i puškom.

Ali osjeti kako ga pokrivači sputavaju kod svake kretanje. Mumljanje medvjeda bilo je sasvim blizu. Bijaše to dubok, prijeteći glas.

Prokletstvo!

A Thornton je spavao i nije ništa zamjećivao.

Vjerojatno je medvjed nečujno stigao na čistinu. Joe je bio zahvalan svom osjećaju za opasnost, koji ga je na vrijeme probudio.

Na vrijeme? Nadajmo se. Inače, zbogom srebrni rudniče!

– Hej, Thorntone! Lionele!

U uzbuđenju zvao ga je po imenu.

Thornton skoči kao da ga je zmija ugrizla.

– Što je? – upita i odmah uhvati oružje.

Joe je čekao taj trenutak. Već se prije polagano izvukao iz pokrivača.

Još dok se Thornton dizao, Joe se naglo okrenuo i vidio medvjeda ni deset koraka od njih, pa ispali sve metke u njega.

Medvjed učini još samo korak naprijed. Zatim se sruši, trzne i smiri.

– Do vraga! – reče Thor-

nton, kad je vidio golemu zvijer kako nepomično leži. – To je doista ludost. Joe, to ste dobro učinili.

– Kao i vi u salunu – radovao se Joe priznanju.

– No zato imamo izvrsno pečenje za sljedeće dane – primijeti inženjer. – A sutra ujutro imat ćemo neko vrijeme posla da ga oderemo i raskomadamo.

– Ono što me najviše raduje, to je krzno – mrmljao je Joe. – Ova je noć bila strašno hladna.

– Uskoro će zora, pa predlažem da odmah zapalimo vatru i počnemo skidati kožu – promrmlja Thornton.

– Dobro – suglasi se Joe. – Ja ionako ne bih mogao više zaspati.

Uskoro se čistinom širio sočan miris pečenog medvjedeg buta.

– Izvrstan zajutrak! – reče Joe žvačući.

I Lionelu je prijalo.

Sunce još nije granulo, ali je ipak bilo nešto svjetlije kad su krenuli dalje.

Krajolik je bio lijep. Strmi klanci smjenjivali su se s visokim kamenim stijenama.

Na sreću, Joe je znao kako se može stići u Cvjetnu dolinu.

Puhao je oštar vjetar. Tek kad je sunce bilo iznad brda i pozlatilo grebene i vrhunce, postalo je toplije.

– Oko podneva bit ćemo

tamo – tješio je Joe Thorntona.

Hoće li im Cvjetna dolina uistinu donijeti ispunjenje njihovih želja? Hoće li se obistiniti njihovi snovi o bogatstvu i sreći?

Iznenada se pred njima otvorila dolina, podastrta pod njihovim nogama.

Iz nje je izbijala čudesna privlačnost i Lionel, zatečen, zaustavi konja.

– Ovdje smo – objavi Joe. – No, što je, Thorntone? Da, čudesno je, i ja to osjećam, iako ne tako jako kao onda kad sam prvi put bio ovdje.

– Kakav krajolik! – reče Thornton zadivljeno.

– To je Manituov vrt – smješкао se Joe. – Tako su ga zvali Indijanci, vrt božji.

– Mogu razumjeti zašto su dolinu tako zvali, a sada razumijem i bajku koju ste jučer navečer ispričali, Joe. Da, razumijem sve. Sve postaje shvatljivo kad se vidi ova dolina. Mislim da nika-da nisam vidio nešto slično.

– Dodite, Thorntone, moramo dalje – požurivao ga je Joe. – Dolina nije samo lijepa, mislite na to. Dolina će nam donijeti i buduće bogatstvo. Srebro, Thorntone, srebro! Ono će nas obogatiti. Dodite, idemo dalje!

Joe s nestrpljenjem podbode konja. Thornton ga je slijedio. Tlo se blago spušta-lo. Kao visoki, bijeli blještavi vijenac uzdizala su se okol-

na brda. Dolina je bila dobro zaštićena, teško dostupna i vjerojatno jedva poznata.

To je za njih dvojicu bila prednost.

– Što mislite, dakle, Thorntone? – upita Joe, dok su jahali nizbrdicom. – Mislim, da li biste iz sastava kamena mogli vidjeti ima li...

– Ima li ovdje ležišta srebra, to mislite?

– Da, Thorntone! Dakle, kako vam se čini?

Joe je netremice promatrao inženjera. Ovaj se smješкао.

– Sasvim dobro izgleda, Joe – reče pun nade. – Odnosno, koliko sada mogu procijeniti. Ali točnije, naravno, još ne mogu reći.

Joe se nasmiješi.

– To je dovoljno – reče s povjerenjem. – Ako to već sada kažete... S nalazištem zasigurno nećete biti razočarani.

Bilo je oko četiri sata poslije podne kad su stigli gotovo do dna doline i iznenada čuli pucanj.

Thornton naglo zategne uzde konja, a Joe se ukoči.

– Zaboga, ovdje ima nekoga! – potiho će Joe.

– Čini se da je tako – muklo će Thornton.

– Zaista nisu mogli naći sretnije vrijeme da ovdje njuškaju.

Thornton dobaci Joeu upitan pogled.

– Jeste li sigurni da osim

vas nitko ništa ne zna o srebru? — upita polagano.

— Sasvim siguran! Naravno, u međuvremenu je i netko drugi mogao naći nalazište. Ali i to mu neće baš mnogo koristiti, jer ja sam kupio ovaj dio doline. Imam i dokumente u džepu, Thornton, razumijete li? Ovdje sam ja gospodar i mogu svakoga otjerati sa svog zemljišta.

— Svaka čast! — nasmiješi se Thornton. — To ste dobro učinili, Joe. No sada treba vidjeti tko je ovdje.

Usmjeriše životinje onamo odakle se čuo hitac. Nakon pet minuta tišinu razbije drugi hitac. Kriješteći, polete ptice. Naokolo se osjećao neki nemir. A onda nešto iznenada izbije iz šikare.

Bio je to mladi sivi medvjed; činilo se da je bio ranjen. Preplašeno je zurio u oba jahača, koji su tako nenadano iskršli pred njim. Odmah iza medvjeda ponovo su zašuštale grane i pojavio se dječak na jakom poniju.

Medvjed, našavši se iznenada između dva protivnika, uspravi se i krene prema dječaku.

— Hej, momče! — poviče Thornton kad je vidio kako je dječak divlje potegnuo konja unatrag.

Uz prestrašeno dahtanje, poni se propne i u sljedećem trenutku dječak odleti iz sedla.

Pao je na zemlju, ni pola metra od bijesnog medvjeda. Taj je već podigao šape.

Tada prasne hitac iz Thorntonove puške, zatim još jedan. Medvjed se propne i padne postranice. Nekoliko je puta divlje trznuo šapama, a onda se umirio.

Dječak se podigne.

— Što tražite ovdje? — oštro upita.

Thornton je iznenađeno šutio, ali se Joe počeo glasno smijati.

— Ovdje nema ničeg smiješnog! — poviče dječak bijesno i zgrabi svog ponija za povodac, da ga umiri. — Moglo je loše završiti, kad ste tako nenadano ovdje iskršli. A još ste mi i medvjeda ustrijelili!

— No slušaj, momče — odgovori Thornton, sada već doista ljutit — je li to hvala što sam ti spasio život?

— Spasio život! — poviče momčić. — Baš smiješno! Tog se malog medvjeda ja već dugo ne bojim, s njim bih se mogao i sam ponijeti. Ali sada pripada vama, poklanjam vam ga. Učinite s njim što vas je volja, mene je danas prošla volja za lov.

I dječak ponovno uzjaše.

— Slušaj — reče Joe oprezno — odakle zapravo dolaziš? Stanuješ li možda ovdje u okolini?

— Je li to zabranjeno? — obijesno odgovori momčić.

— Ova dolina, odnosno barem jedan njen dio, u ko-

jem smo sada, moje je vlasništvo.

Na licu dječaka pojavi se prezir.

— Baš smiješno! — reče. — Ova dolina pripada mojim roditeljima. Otkad pamtim, stanujemo ovdje. Vi ste varalice! Moj će vas otac otjerati odavde.

— To ćemo tek vidjeti — oštro će Joe. — Htio bih upoznati tvog oca.

— Odvest ću vas k njemu, ako želite — smješkao se momčić izazovno.

— Dobro — reče Joe. — Medvjeda ćemo zasad ostaviti ovdje.

— Svakako, ako želite da od njega ništa ne ostane.

— Misliš da će ga ukrasti? — upita Thornton začuđeno.

— I vi biste htjeli biti vlasnici ove doline, a ne znate da ovdje ima vukova? — s omalovažavanjem će dječak.

— Lijepo — reče Thornton i side sa sedla — onda ćemo mu odmah izvaditi utrobu, a ti ćeš se morati malo strpjeti.

Dječak je šutio. Ostao je na svom poniju i gledao kako je Joe sjašio, te kako su se obojica prihvatila posla.

Radili su vješto, a dječak je cijelo vrijeme šutio.

Kad je Thornton ispred sebe u travi raširio krzno, reče mu:

— Krzno možeš zadržati. Pretpostavljam da ti je stalo do njega.

— Pogrešno! — odvrati. —

Nama treba meso; zbog toga sam išao u lov.

— Oh! — reče Thornton iznenađeno. — To je, naravno, nešto drugo. Evo, uzmi, mi smo opskrbljeni. Možeš i meso zadržati.

— Baš smiješno! Ništa poklonjeno neću da uzmem.

— Čini se da si ti čudan svat. To je tvoj medvjed, ti si ga otkrio, dakle, ne pričaj mnogo, nego uzmi!

Razdijelili su komade životinje, kako bi ih mogli staviti na sedlo, te ih odnijeli do ponija. I tek sada je Thornton prvi put dobro pogledao dječaka.

— Zaboga! — reče zbunjeno i polagano. — Joe, gdje su nam bile oči? Pa taj momčić je djevojka!

Kada su bolje pogledali, shvatili su da je doista tako.

Ali hlače i kožni kaput te kratko ošišana kosa ispod kaubojskog šešira dali su joj izrazito dječaćki izgled.

Još je šutke sjedila na svom poniju, no njen se ljutiti izraz malo-pomalo mijenjao u osmijeh.

— A vi — upita Thornton začuđeno — vi idete u lov da pribavite meso za svoju obitelj?

— Kao što vidite. Moj otac više ne može loviti. Prije nekoliko godina neki ga je bandit pogodio u nogu i vrlo teško hoda. Uostalom, ja se zovem Rebecca Perkins.

Thornton i Joe požuriše da se predstave.

— Lijepo — reče Joe — pošto smo se upoznali, a i međvjed je očišćen, vjerojatno ne postoji više nikakav razlog da dulje ostanemo ovdje, zar ne?

— Ne, nema razloga! — nasmije se Rebecca. — Dodite, povest ću vas do kuće. No upozoravam vas da moj otac zna odlično pucati.

— Nadam se — reče Joe. — U ovoj zemlji to je prijeko potrebno.

— Baš smiješno! Mislim da je bolje da šutite s pričama o vašoj dolini.

— Žao mi je — reče Joe — ja sam uistinu vlasnik a imam i dokumente kod sebe. A vaš otac vjerojatno to nije, gospodice Perkins. Možda mu se ovdje svidjelo, što mogu sasvim razumjeti, pa se ovdje naselio, ali bez dozvole. No ipak postoji zakon, a reda mora biti, gospodice. To ćete razumijeti. No, najprije želim upoznati vašeg oca. Mislim da ćemo se već nekako sporazumijeti.

Od Joeovih ozbiljno izgovorenih riječi Rebecca je malo problijedila. Osjetila je da Joe ne laže i da se ne šali.

— Dodite! — rekla je nešto tiše.

Okrenula je ponija. U brzom kasu prošli su kroz dolinu. Potok im je sjekao put. Na njegovim obalama bilo je grmlja u cvatu. Sočno zelenilo i opojni miris zemlje, zujanje kukaca i pjev ptica stopili su se s plavetnilom

neba i raskošjem cvjetnih boja.

Rebecca je jahala prema kamenoj stijeni koja je iza divlje šikare stršila gotovo okomito uvis.

— Dakle — čudio se Joe — šta ćemo tamo? U toj ćemo šikari potrgati odjeću.

Rebecca je šutjela. Razgrnula je šikaru i pokazalo se usko okno koje je vodilo ravno u unutrašnjost kamene stijene.

— O tome nisam ni sanjao! — čudio se Joe. — Sada shvaćam zašto vas nisam prije zamijetio. No sada sam uistinu znatiželjan.

Okno je bilo kratko. S druge strane zasvjetlucalo je danje svjetlo.

Stigli su u pokrajnu dolinu, u mali kotao, koji je imao samo jedan prilaz, i to ovaj kojim su netom prošli.

Ugledali su brvnaru, staru i prostranu. Činilo se da ovdje stoji već mnogo godina.

— Phil — pozove Rebecca — Phiil!

— Tko je Phil? — upita Thornton.

— Moj otac. Ja ga tako zovem. On ne voli da ga nazivam tatom. Nas dvoje se ponašamo kao prijatelji.

Sjahali su, začuli korake i uskoro se pojavio Phileas Perkins.

Kada je ugledao strance, prestrašeno je uhvatio staru pušku.

— Ostavite je, gospodine! — umirio ga je Thornton. —

Mi dolazimo s miroljubivim namjerama.

— Oni su ubili medvjeda koji me je napao. No sve se ipak dobro svršilo — rekla je Rebecca.

— Dakle, oni su ti pomogli? — upita sumnjičavo Phil. — Pa je li to bilo nužno?

— Rebecca je izvrstan lovac — rekao je Thornton — ali je s medvjedom danas imala neugodnosti.

On i Joe se predstave. No Perkins, čini se, nije bio oduševljen neočekivanim posjetom. Uzalud je nastojao da se to ne opazi.

— Donesi nam neko piće, Rebecca! — reče on i pokaže na neke natrule stolice koje su stajale ispod strehe. — I odnesi meso u šupu!

Perkins se još čudio. Čini se da nije mogao shvatiti da medvjeda nije ubila njegova kćerka.

— Živite ovdje veoma osamljeno — počne Thornton, sjedajući. — Živite samo s Rebeccom?

— Da — odvrati Perkins — tako je! Moja je žena umrla kad je kćerki bilo godinu dana. Ubio ju je grom.

— I vi ste je sami odgojili?

— Jedna stara Indijanka brinula se povremeno za nju. Bila je neka vrst gatare. Ali već godinama ne dolazi. Pretpostavljam da je umrla.

— I Rebecca nije nikada izišla iz ove doline?

Perkins razvuče kutove usta.

— Mislim da joj ništa ne manjka. Poznajem vanjski svijet, zbog mene ne mora postojati, a ni za moje dijete.

— Razumijem — kaže Thornton — vjerojatno ste mnogo toga prošli.

— Da, doista! U ovoj sam dolini našao smirenost i imam samo jednu želju: da se to nikada ne promijeni.

— Razumijem — reče Joe i ugrize se za usne.

— No, no — primijeti Perkins dobronamjerno — ne morate se odmah osjećati kao da vas netko hvata za vrat. Vi ste pomogli mojoj kćerki, zato ste moji gosti i možete ostati koliko želite.

Rebecca je donijela bocu i tri čaše.

— Dakle — upita ona — hoćete li se dogovoriti s mojim ocem?

— Dogovoriti? O čemu? — upita Perkins iznenađeno.

— Stvar je, naime, u sljedećem — počne Joe zbunjeno. — To je... to je...

— On je pravovaljani vlasnik ove doline — pritekne mu Thornton u pomoć — ili barem jednog dijela, koliko je meni poznato.

— Da, tako je — potvrdi Joe.

Perkins ga pogleda kao da nije dobro razumio. — Što ste to rekli? — upita.

Joe izvuče isprave i mali plan na kojem su bile ucrtane

ne granice njegova posjeda, te položi na stol.

Thornton zamijeti kako su Perkinsovi prsti zadrhtali kad je htio dohvatiti papire.

— Vidite — reče Joe i pokaže na jednu točku — ovo je mala dolina sa strane, u kojoj se sada nalazimo, ako se ne varam...

Perkins približi plan očima.

— Oprostite, ja sam malo kratkovidan — reče.

Rebecca se približi znatiželjno.

— Da — kaže ona radosno — ovdje je cijela dolina. Može se sasvim jasno raspoznati. A ova crvena crta, što znači?

— To je moja granica — odgovori Joe — do ove linije zemlja pripada meni.

— Drugim riječima, moja kći i ja treba da odemo? — mrmljao je Perkins.

— Zasad to još ništa ne znači — umirio ga Joe — ali pravom se vlasniku ipak mora dopustiti da pogleda svoj posjed.

Perkins naglo ustane.

— Vi me želite odavde otjerati, znam to! — reče on naprasito. — Ja sam odmah, čim ste došli, osjetio da nam donosite zlo. U ovu dolinu godinama nije nitko stupio, ali čak ni ovdje nemam mira. Sada dolazite i uzimate nam sve!

— Ništa vam ne uzimam, čovječe! — reče Joe pomirljivo.

vo. — Napokon, vi ne živite na Mjesecu, nego u Americi. A nije moja greška što ste svoju kolibu sagradili na mjestu koje nije vaše vlasništvo. Da ste otišli u obližnji grad, mogli ste ovu dolinu unijeti u knjige kao svoju. Ali to ste propustili. Želite li zbog toga meni prigovoriti?

— Znam da nemam nikakvog prava na to — odgovori Perkins tmurno. — Ali ako netko ima pravo na ovu dolinu, to sam ja!

— Onda su to Indijanci, htjeli ste reći. No oni već odavno počivaju u svojim vječnim lovištima, a ja čak nisam siguran da niste i vi neke od njih tamo poslali.

Perkins uzbuđeno podigne ramena. Sada se i Thornton ubaci u razgovor.

— Moj vas prijatelj Joe ne želi istjerati iz vaše brvnare, Perkinse. Vi i vaša kći možete stanovati ovdje, ako se ne dogodi nešto važno, nužnije...

— Nešto važnije? — upita Perkins. — Što to znači? Što mislite učiniti?

Već je Thornton htio nešto reći, ali ga Joe preduhitri.

— To se zasad još ne može znati. U svakom slučaju, namjeravamo ostati ovdje. Mi ćemo se, doduše, smjestiti u glavnoj dolini. Mislim da nećemo jedni drugima smetati, možda je čak dobro što smo se sreli. Vi niste više mladi i imate muke s nogom. A za djevojku ovdje nije najsigur-

nije boravište, ako je bez zaštite, bez obzira na to što slični na momka.

IV

Perkins je još dugo gledao za Thorntonom i Joeom kad su napustili brvnaru. Rebecca pogotovu. Ona već dugo nije vidjela strance. Sve što su rekli i učinili izgledalo joj je pomalo neobično, iako je vrlo dobro shvatila o čemu je riječ.

Kada ih je srela, obuhvatio ju je dašak pun primamljivosti i tajanstvenih obećanja. Promatrala je sedla jahača i njihovo oružje koje je bilo mnogo sigurnije nego što je bilo njezino, odnosno njezina oca.

Kakav li je to bio velik, čudesan svijet s one strane doline? Je li zaista bio tako grozan i loš, kako joj je to otac uvijek govorio? Nije mogla vjerovati. Vrlo bi rado jedanput bacila pogled u taj svijet.

Da, i ona je gledala za dvojicom stranaca koji su napustili brvnaru i napokon nestali.

Približavala se večer i vrhovi planina počeli su dobivati purpurnu boju.

— Pobrini se za večeru! — trgne Perkins kćerku iz njezinih snova.

Ona ode da priredi medvjede meso.

Perkins je te večeri bio vrlo šutljiv.

Stavio je svijeću pod sliku

pokojne žene i zurio cijelo vrijeme u njen požutjeli lik, kao da očekuje od njega odgovor na mnoga pitanja koja su ga zaokupljala.

Bila je lijepa žena. Rebecca je često stajala pred slikom i promatrala je. Kao kći dobrostojećih roditelja s Juga, slijedila je Perkinsa protiv volje svojih roditelja.

Rebecca se nije mogla sjetiti majke. Slika ju je pokazivala kao otmjenu strankinju.

Bila je nježna i imala iste oči kao Rebecca. Njena je tamnosmeđa kosa bila na potiljku skupljena u pundu.

Phil Perkins zurio je u sliku.

— Violet — čula ga je Rebecca kako govori.

Violet!

Mnogo je puta čula kako zove majku molećivim glasom. Činilo se kao da stalno razgovara s pokojnicom, koja je pokopana u velikoj dolini.

— Violet! — prošaptao je ponovno Perkins, ali je sada zvučalo prijeteći.

I tada se okrene prema kćeri.

— Idi u krevet, dijete! — naredi on glasom koji nije trpio nikakvo protivljenje.

Rijetko kada joj je tako govorio.

— Nešto te muči, Phile? — upita ga zabrinuto.

— Nije ništa! — odvrati on.
— Rekao sam, idi u krevet!
Otišla je žalosna, ušla u

svoj pregradak i počela se svlačiti.

Čula je kako Phil gasi svjetlo i uzdišući baca se na ležaj.

Nije mogao zaspati. Razmišljao je o tisuću različitih događaja koji su iz prošlosti iskrsli pred njegovim očima.

Sjećanja, utvare, likovi...

Misli i sjećanja na stvari koje su se dogodile. A sada se više nisu mogle popraviti.

Sve što se dogodilo je konačno. Sadašnjost postaje prošlost. A prošlost je neotklonjiva i nepovratna. Čak ni Phil Perkins nije mogao ništa promijeniti.

Da, ova je dolina mnogo toga vidjela.

A on nije uvijek imao ukročenu nogu.

Ali tu bijaše netko oko koga su se vrtjele sve njegove misli, uvijek kad je mislio na Violet. Tada je iz tame uvijek iskrsavala i njegova slika.

Onda ga je pogodio metak. A ipak mu je na kraju dao novaca.

Novac, kako bi šutio o stvarima koje su se dogodile u dolini, a čiji sudionik i svjedok bijaše i taj čovjek.

Violet!

— Da, ja sam onda radio greške — bubnjalo je u mišlima Phila Perkinsa — a možda bi sve ispalo drugačije kad...

Uvijek postoji jedan — kad!

Uvijek iznova.

To »kad« bijaše nemilosrdan bič.

Opet odjekne ime njene majke, kao dašak, i Rebecca povuče pokrivač preko ušiju. Spopao ju je neugodan osjećaj, kao da će se u sljedećem trenutku dogoditi nešto nesхватljivo, strašno.

Ali stari sat, koji je visio u susjednoj sobi, udarao je ravnomjerno i nezadrživo. Uljuljao ju je u san kao i svake večeri.

V

Thorntona je probudilo rzanje konja.

Istog časa znao je da nisu sami, a naslućivao je tko bi mogao biti posjetilac.

Mjesec je stajao kao velika, blijeda ploča, hladan i dalek iznad doline i obasjavao vrhove brda srebrnim sjajem.

Joe je spavao. Sedlo je stavio pod glavu i upotrijebio ga umjesto jastuka. Hrkao je glasno i osjećao se kao kod svoje kuće.

Ali, bila je to zabluda.

Vatra, na kojoj su ispekli medvjede meso, odavno se ugasila. U dolini je bila tama, a zrak težak od opojnih cvjetnih mirisa.

Opet zarže Thorntonov konj, a potom se počne buditi i Joeov konj i dizati glavu.

Thornton ispuže ispod pokrivača. Savine ga tako da je promatrač u mutnom mjesecu svjetlu imao dojam kako pod njim spava čovjek.

Zatim se baci do konja, stisne se uz njega i izvuče kolt.

Nekoliko koraka od njega, u grmlju hibiskusa, netko se počeo gibati; Thornton je sasvim jasno vidio kako se cvjetovi njišu i čuo šuštanje grančica.

— Eh, čekaj! — promrmlja Thornton i napusti svoje mjesto.

U kratkom luku došao je sa stražnje strane do grmlja.

I tada pred sobom spazi čizme posjetioca u grmlju i zamijeti kako je ovaj upravo namjeravao uperiti pušku.

Thornton skoči i baci se na njega.

Nekoliko sekundi gledao je u iznenađene i od straha razrogačene Perkinsove oči, prije nego što ga je desnicom udario u bradu.

Perkins je zajauknuo i pao bez svijesti.

Još je još hrkao.

— Hej, Joe! — zaurla Thornton ljutito.

Joe je uplašeno skočio i zabuljio se u Thorntona.

— Što se dogodilo?

— Mislim da sam došao upravo na vrijeme da nekoga spriječim da ne učini neku glupost — reče inženjer.

— Glupost koja nas je mogla stajati života.

— Što se dogodilo? — ponovi Joe ne shvaćajući, te se približi.

Shvatio je kad je vidio Perkinsa kako leži. Ništa više nije rekao, samo je zazviždao.

— Što ćemo učiniti s njim?

— upita Thornton.

Joe neodlučno slegne ramenima.

— Da, to je pitanje! — reče on i pomisli pri tome na Perkinsovu kćerku.

— Po pravdi zaslužuje kaznu — reče Thornton strogo.

— Da, to je zaslužio — odgovori Joe.

— Kad ne bi bio bogalj, ja bih ga...

— Da, kad ne bi bio bogalj — pridruži se Joe — ali on to jest. Osim toga tu je i djevojka.

U međuvremenu Perkins se osvijestio.

— Prokletstvo! — opsuje on. — Prljavi psi, vi ste mi podvalili.

— To je samo zato što si nas ti htio ubiti — uzvрати Thornton. — Kako će sada drugi ljudi s tobom postupati, to možeš zamisliti.

— Učinite sa mnom što vas je volja — grdio ih je Perkins — davo će vam to platiti.

— Stvar nije tako jednostavna — objasni Joe. — Neću prljati ruke s bogaljom, a ne možeš izbjeći ni odgovornost za djevojku.

— Što ćemo, dakle, s njim?

— upita Thornton. — Ti si gospodar zemljišta i imaš pravo na odluku.

— Gospodar zemlje! — s omalovažavanjem reče Perkins. — Gurne nos u ovu do-

linu i misli žeti ondje gdje su drugi sijali.

— Nisam ti dužan polagati račune — navalio Joe. — I savjetujem ti, nemoj nam više stati na put, inače ćemo drukčije razgovarati s tobom. Za danas ćemo ti samo uzeti pušku, kako ovdje ne bi mogao sijati zlo. I gubi se sada u svoju kolibu!

— To je pravedno — zaključio Thornton zadovoljno i potraži Perkinsovu pušku u grmlju.

Perkins jadikujući ustane.

— Vi želite našu propast — hukne on — inače im ne biste uzeli pušku. Od čega ćemo živjeti, čime ćemo se braniti?

— O tome je trebalo prije razmišljati.

Joe ga zgrabi za ovratnik i okrene u smjeru u kojem je bio klanac.

— Nestani! — poviče on i udari ga još jednom.

— Vrag neka vas odnese! — poviče Perkins i teturajući i kunući ode.

— Tako, to smo uredili — promrmlja Joe zadovoljno. — Ne vjerujem da će ove noći ponovno doći.

— Teško — primijeti Thornton, dok su se spremali leći. — Ali i sljedećih dana moramo biti oprezni.

— Da — reče Joe — zaista moramo. Tko bi mogao i pomisliti da je ova dolina naseljena? Kad sam posljednji i pretposljednji put bio ovdje, nisam sreo nikoga.

— Vjerojatno se Parkins skriva kad zamijeti strance, a sasvim smo slučajno sreli njegovu kćerku.

— Bit će da je tako — mrmljao je Joe. — Ali, neka sam proklet ako ovaj čovjek nema za to neki poseban razlog. Mogu razumjeti da netko zazire od ljudi i da se nekamo zavuče. Ali on je isto kao i ja imao mogućnost da ovu dolinu uknjiži na svoje ime. Zašto to nije učinio? Zašto nije otišao do vlasti?

— Možda ima nečistu savjest — zamišljeno reče Thornton. — A bilo bi mi žao njegove kćeri. Ona će za nekoliko godina postati prava djevojka.

Legli su opet u travu, gurnuli sedla pod glavu i umotali se u pokrivače.

Od konja je dolazio topao miris.

Dvojica muškaraca odjednom su se počela oslovljavati sa ti. Odlučili su da tako i dalje ostane.

Mjesec je već bio na vrhuncu kada su obojica ponovno zaspala.

U međuvremenu Rebecca je bila budna. Čula je da se njen otac vratio.

Bučno je otvorio vrata, ponovno bih zalupio kad je ušao u kolibu, a zatim je bezobzirno lupao u sobi.

Ponašao se kao da je pijan.

Jaučući se bacio na krevet i stao govoriti poluglasno

sam sa sobom, ali ga Rebecca nije mogla razumjeti.

— Violet — razumjela ga je napokon sasvim jasno. — Oh, Violet, ti me veoma kažnjavaš! Znao sam da će taj čas doći.

Uzdisao je u teškim mukama. Rebecca se iznenada uplašila. Ustala je, prebacila rubac i oprezno otvorila vrata susjedne prostorije. Vidjela je prostoriju ispunjenu plavičastim svjetlom mjesečine.

Majčina slika sjajila se iz tame.

Desno kraj kamina lažeo je Phil. Ležao je kao mrtav, ruku sklopljenih iznad tijela, sa široko otvorenim očima, pa je izgledalo da moli.

— Phile! — šapne Rebecca.

Perkins se trgne, kao udaren bičem.

Naglo se digne u krevetu i zabulji u djevojku, kao da za njeno postojanje do malo-prije nije ni znao.

— Rebecca! — također prošapta on. — Što radiš ovdje?

— Čujem te, Phile — odgovori ona. — Što ti je?

Pride mu zabrinuto.

I Perkins se podigne kao da je želi spriječiti da mu se približi.

— Ne — reče on — nije ništa. Idi spavati!

No Rebecca ga nije poslušala. Ona je voljela svog oca i njegovo ju je stanje brinulo.

Ali nije učinila ni tri kora-

ka kadli on iznenada podigne ruke u obrani.

— Ne! — poviče. — Ne! Molim te, idi! Idi tamo u svoju sobu, Violet, idi...

— Ali, ja sam Rebecca, Phile, a ne Violet — zaviče ona.

Stavio je ruke pred lice, spustio se ponovno na ležaj i okrenuo se.

Bilo je jasno da više ne želi razgovarati s njom.

Vrteći glavom, okrenula se i otišla.

VI

Ujutro se Joe izvukao iz pokrivača i stresao.

— Brrr! — reče i pogleda prema vatri.

Brzo je donio suhih grančica i zapalio ih. Tek kada je drvo zapucketalo, a iznad vatre na stalku se zanjihao čajnik, bio je zadovoljan.

Thorntonu je trebalo vremena da se probudi. Prošle noći nije mogao dugo zaspati i to je sad osjećao.

Iznenadeno je škiljio prema vatri oko koje se Joe već užurbano vrtio.

— No, no — reče — već si budan? I već tako marljiv?

— Bilo mi je hladno — prizna Joe. — Kad sam se izvukao ispod pokrivača, neki dijelovi tijela već su mi se ukrutili.

Thornton se digne trljajući ruke.

— Baš lijepo svježe — ustanovi.

— No — reče Joe samodo-

padljivo — prvo ćemo doručkovati i onda pogledati nalazište.

— Da — primijeti Thornton — to ćemo učiniti.

Popili su čaj i pojeli komad hladnog medvjedeg mesa.

— Da — mrmljao je Joe — sada smo pred ciljem, nadajmo se.

I Thorntona je uhvatila grozničava napetost posljednjih dana. Jučerašnji doživljaj bio je već zaboravljen.

Uskoro su spremili stvari i krenuli.

Joe potjera konja gotovo do sjevernoga kraja doline i priveže ga uz stablo.

— A sad se moramo jedan dio popeti — reče.

— To nam ne bi trebalo biti teško — nasmije se Thornton i skoči sa sedla.

Pred njima se strmo uzdizala klisura.

Joe baci pogled prema gore i krene uz stijenu; njegov cilj bila je mala izbočina, otprilike trideset metara iznad podnožja doline.

Thornton je vidio kako se Joe oprezno vere, pažljivo stavljajući noge u pukotine u stijenama. Činilo se da je ovim putem već često prošao i da se dobro snalazi.

Thornton se penjao točno kao i Joe. Imao je povjerenja u njega, jer je bio gotovo bolji penjač od njega.

Na maloj izbočini na ča-sak su predahnuli.

— U podne, kad je najjača

vrućina, to veranje nije nikakav užitak — puhao je Joe.

— Pitam se kako će se kasnije tamo gore moći raditi.

— Tu neće biti poteškoća — umirivao ga je Thornton.

— Može se sagraditi mala žičana željeznica, a tamo se gore ionako mnogo toga mora srušiti. Dolina će malo promijeniti svoje lice.

— Oh! — reče Joe, a zazvučalo je kao da je malo zatečen.

Njegov je pogled preletio Cvjetnom dolinom.

— Hja! — primijeti Thornton, naslućujući o čemu je Joe sada razmišljao. — To se, na žalost, ne može bez promjena. Ruda se na drugi način ne može vaditi. Naravno, kad se počne ovdje raditi i minirati, s ljepotom i užitkom je gotovo.

— Tu se ne može ništa učiniti — odgovori Joe. — Ako je riječ o poslu, ne može se razmišljati o ljepoti i užitku. Nadam se da me ne smatraš previše osjećajnom budalom.

— Ne znam — smješkao se Thornton. — U svakom slučaju, to bi bilo veoma nezgodno. Hajdemo dalje!

Joe kimne i iznova krene uz stijenu.

Nakon napornog uspona stigli su do malenog platoa.

Dolina je ležala duboko ispod njih.

— Mislim da ondje ima visoke divljači — poviče Joe pokazujući prema dolje.

Thornton ga je slijedio i pogledom obuhvatio svu dolinu.

— Sad bolje razumijem ono što su Indijanci govorili o dolini — reče. — Ona je stvarno prekrasna.

Joe se okrenuo, pipajući po stijeni. Napokon je našao usječenu stepenicu.

— A što kažeš na ovo? — upita pun očekivanja.

Thornton počne ispitivati.

Popeo se i krenuo postrance preko platoa; oko tijela je obavio uže.

— Žila teče ovdje uzdužno — javljao je on — i ulazi prilično duboko u stijenu.

— Dakle, ima dovoljno srebra?

— Da, tako se čini, Joe, ali se na prvi pogled to ne bi moglo tvrditi.

Upravo u to vrijeme grupa bandita približava se Cvjetnoj dolini.

— Uskoro smo na cilju — primijeti Snudy. — Još nekoliko sati i uspjeli smo.

— Bilo je već i vrijeme — odgovori Al.

— Da — suglasi se Snudy — i ja sam tog mišljenja. Da nam nisi obećao da ovdje ima zlata, vjerojatno nas nitko ne bi mogao dovesti u ovu nezgodnu okolicu.

Nisu imali smisla za ljepotu okoliša. Njima su bile lijepe druge stvari; svjetlucaje dragog kamenja, na primjer.

— Nisam vam previše obećavao — objasni Cliff. — Zlata ovdje ima, ali dolina je

velika, a ja ne znam gdje su žile.

— Tvoja je stvar da to pronadeš — reče Snudy.

Cliff se promuklo nasmije.

— A vi ćete biti prisutni samo kod diobe, je li?

Snudy strese glavom i potapša svoje korice za kolt.

— Ako budeš imao poteškoća — objasni on — mi smo također ovdje. Dosad iz Cvjetne doline nisu izvukli ni centa. Ali ovaj put se nećemo vraćati kući praznih ruku. Mi, Al i ja, nismo ovdje dojahali radi šale.

— Misliš li da ja jesam? — upita Cliff.

VII

Thornton se neumorno penjao uz stijenu.

Joe je s divljenjem promatrao njegove kretanje. Thornton je šiljastom motikom tu i tamo otkidao komade stijene, a zatim opet lebdio na svom užetu između neba i zemlje. Činilo se da želi ispitati srž stijene.

Podijelio ju je na male površine, koje je sustavno pregledavao. Uzorke je stručno ispitivao, a njegovo se lice pri tom sve više vedrilo.

Joe od svega toga nije ništa razumio, ali je naslutio da je rezultat istraživanja povoljan.

Trudio se da suspregne nestrpljivost.

Postavio je ruke u obliku lijevka na usta i povikao gore prema Thorntonu, koji je

upravo opet visio nad provateljima:

— Kako ide?

— Dobro, Joe, dobro! Silazim!

Za Joea je predugo trajalo dok se Thornton oslobodio užeta.

— Dobro je, znači, Thornton? — upita Joe nestrpljivo.

— Da, čak vrlo dobro!

— A što je s kopanjem?

— Naravno, bit će potrebno, Joe.

Srce je Joeu ludo tuklo. Bio je to veliki trenutak u njegovu životu.

Thornton se zadovoljno smješкао.

— Znači, isplati se? — upita Joe, a i jedva svladano veselje osjećalo se u njegovim riječima.

— Čini se da je tako — promrmlja Thornton — ali ja moram još mnogo toga učiniti. Moram ispitivati i mjeriti. Tako brzo ne mogu izreći konačan sud.

— Shvaćam — malo je splasnulo Joeovo oduševljenje. — Samo ti radi, Thornton, mogu ja čekati.

Čučnuo se na platou i gledao kako inženjer obavlja razne, njemu neshvatljive poslove.

Thornton je izvukao notes i počeo nešto ubilježavati i računati. Pokušao je izračunati bogatstvo nalazišta.

Jednom je visio na lasu iznad vrtoglave dubine, a drugi put se verao mačjom

spretnošću prema gore. Napokon je odozgo dovinknuo Joeu:

— Ovdje ima još više toga, Joe! Mislim da smo imali sreću. Cijela ova stijena prošarana je žilama.

Joe poskoči i baci šešir u zrak. Ispusti kreštavi krik oduševljenja, kako bi dao sebi oduška.

— Uspjeli smo! — derao se. — Mi smo uspjeli!

Kriješteći su izlijetale prestrašene ptice iz svojih gnijezda.

Thornton se oprezno spuštao.

— Pošto sam sve to vidio, nemam ni najmanje volje da slomim vrat — reče kada je opet stajao na platou, te potapša Joea po ramenu.

— Dakle, nisi požalio što si pošao sa mnom? — žmirkao je Joe veselo.

— Nisam — reče Thornton — zaista nisam. Ima tu toga više nego što se možeš nadati, momče! I neka me đavo odnese, ako ovdje u klisurama nema i drugih stvari.

— Thornton! — uklikne Joe i snažno ga prodrma od prevelike sreće. — Čovječe! Mi smo bogati, razumiješ?

Bogati! Gotovo je sa starim prnjama, gotovo s ovim siromašnim življenjem! Mi smo obojica bogati! Možemo sagraditi kuće, uživati, imati žena koliko god hoćemo!

Thornton je sjeo na rub i

pustio da mu se noge ljulja-ju.

— Moramo biti trezveni, momče — reče. — Još nismo bogati. Što ti misliš, koliko će stajati otvaranje rudnika? I misliš li da to ide od danàs do sutra? To će još potrajati dugo, kažem ti.

Zapali cigaretu i otpuhne dim daleko nad dolinu.

Postepeno se na njegovom licu širio izraz zadovoljstva, dok je Joe izgledao kao da je pao s oblaka.

— Nemoj se zbog toga uzbuđivati, Joe — reče Thornton. — Dobre stvari zahtijevaju i dosta vremena. A ova je stvar dobra. Za godinu ili dvije ne moramo biti suviše nestrpljivi, a možda će, ako budemo imali sreće, ići i brže nego što ja mislim. Nemoj praviti takve grimase, stari prijatelju, mi ćemo ovu stvar već urediti.

— Točno! — reče Joe. — Hoćemo! Glavno da je srebro ovdje.

Glad ih je upozorila da je vrijeme za polazak. Silazili su polako i s naporom. Uspon je bio mnogo lakši od spusta.

Napokon su sišli, sretni i zadovoljni.

Iz jednog dijela doline čuo se neobičan šum.

— Ima li neki vodovod ovdje u blizini? — upita Thornton.

— Da, i on je na mom području. Vodopad je na dru-

goj strani stijene. Cini mi se da je gore u kamenu izvor. Mogli bismo ga pogledati.

Thornton kimne.

— Možda možemo uzgred nešto i ustrijeliti — primijeti on. — Medvjedeg mesa imamo još sasvim malo.

— Uzjahaše i zaputiše se u pravcu odakle je dolazio šum.

U polaganom kasu objahali su stijenu i približili se vodopadu.

Raslinje je postajalo sve gušće. Grmlje je raslo u visinu, a poviješe su se prebacivale preko debala i grana. Teško su se probijali.

— Još malo i uspjjet ćemo — objavi Joe.

Bio je izgreben od trnja i grančica, a ni Thornton nije bolje prošao.

Skoro iznenada našli su se u suncem objasjanoj uvali, iznad koje se kao duga protezala vodena prašina vodopada.

— Prokletstvo — izmakne Thornton — to je mali raj!

— A čini se da je tamo i Eva — nasmiješi se Joe, zadržavši Thorntona, koji je htio odjahati u uvalu.

Nije bilo sumnje, Rebecca se kupala u malom jezeru podno vodopada. U bistrim vodama plivala je kao riba, a ponekad se čuo njen zadovoljan usklik.

— Mislim — reče Joe malo poslije — da smo se zabunili. Ona je starija nego što smo

mislili. To više nije dijete, to je prava žena, Thorntone.

— Čini se da je tako — odgovori Thornton. — Mislim da je najbolje da sada ode-mo.

On okrene konja; no živo-tinja, željna sočne trave, ne-zadovoljna zarza, Rebecca prestrašeno uroni u vodu, a zatim proviri iza kamena u vodi.

Joe se nasmije. Thornton podbode konja i obojica kre-nu natrag.

Nakon nekog vremena Rebecca iziđe iz vode; osjeti-la je dosad nepoznati osjećaj stida. Od djetinjstva kupala se gola, nitko je nije proma-trao.

Na povratku je Joe ustrije-lio prerijskog zeca, a pomi-sao na pečenku ubrzala je povratak na mjesto logoro-vanja.

— Joe — reče Thornton uživajući — u tvojoj dolini zaista ima svega.

— Zar ne? — osmjehne se Joe.

— Čak i Rebecca.

— Nju bi trebalo jednom obući u pristojne haljine. Bo-jim se da ona za takvo nešto i ne zna. Baš bih volio vidjeti kak bi u njima izgledala.

Thornton nije znao da je Rebecca samo zbog veće udobnosti najradije nosila hlače i lovački kaput.

U međuvremenu, izišavši iz vode, Rebecca je iznenada osjetila potrebu da se malo drugačije odjene.

Sjetila se sanduka u ko-jem su bile stvari njene maj-ke. Ondje je zacijalo bilo mnogo lijepih stvari.

Otac nije bio u kući kad se vratila. To joj je bilo drago; imala je osjećaj da se otac ne bi veselio niti bi pristao da se otvori Violetin sanduk.

Stari drveni sanduk bio je zaključan, a ključ je bio pod Philovim jastukom.

Rebecca je dobro pretpo-stavljala. U sanduku su bili lijepi komadi odjeće. Rebec-ca ih je ushićeno promatra-la. Začuo se njen sretan usklik iznenađenja kad je konačno otkrila bijelu halji-nu u kojoj se Violet slikala.

Na dnu sanduka bilo je nekoliko pisama; ali njih ni-je dirala. Pokupila je odjeću i ostalo ponovno vratila na svoje mjesto.

Otišla je u svoj pregradak i počela se odijevati.

U pregratku je visjelo slomljeno, napola slijepljeno ogledalo. Stala je pred njega. Nije mogla u njemu mnogo vidjeti, ali je ipak zaključila da je u haljinama djelovala potpuno drukčije.

Kao da ju je neko strano biće promatralo iz ogledala. Okretala se na sve strane i napokon otkrila da se njena kosa nije mogla uskladiti odjećom.

Otrčala je pred sliku svoje majke i prvi put pažljivo po-gledala njenu kosu. Onda se vratila pred ogledalo i uzdi-šući ustanovila da se njena

kratko ošišana kosa ne može nikako saviti u pundu.

Upravo kad je to ustanovila, čula je šum u susjednoj prostoriji.

Bio je to Thornton. Stao je kao kip kad mu je krenula u susret.

— Ne — reče konačno — pa to nije moguće...

Rebecca se zbunila i zacrvnjela. Osjetila je da bi morala nešto reći, ali nije mogla. Samo je promucala:

— Vi nešto želite?

Thornton je držao pušku, koju je Rebecca prepoznala.

— Htio sam vam je vratiti — reče on. — Vidio sam vašeg oca u dolini. Prošle noći smo mu je oduzeli, šuljao se oko našeg logora. Htio nas je ubiti. Zato mu je Joe oduzeo pušku. Ali vi bez nje ne možete loviti. Molim vas da tu stvar držite dalje od svoga oca, dok mi opet ne napustimo dolinu.

— Vi ćete otići? — upita Rebecca zaprepašteno.

To ga je obradovalo.

— Uistinu moramo — reče on — ali ćemo opet doći.

Pružio joj je pušku, a ona ju je, oklijevajući, uzela iz njegove ruke.

— Kako to da imate povjerenja u mene, a moj vam je otac prijetio? — upita ga pri tome.

— Ne znam ni sam — primijeti Thornton. — I da budem iskren, Joe je bio protiv toga, ali ja mislim da nam

od vas ne prijeti nikakva opasnost.

— Moj otac nije loš — rekla je tiho — ali je nesretan. Mislim da ga je smrt majke učinila takvim. Nikad nije o tome mnogo pripovijedao. O svojoj majci ne znam gotovo ništa; ali zacijelo ju je veoma volio. I prošle noći, prije nego što je otišao do vašeg logora, gledao je u sliku i mrmljao majčino ime.

— To je čudno — reče Thornton.

— Moram sada sakriti pušku — primijeti ona. — Ali, gdje? Bojim se da će je moj otac uskoro otkriti.

Gledala je okolo tražeći prikladno mjesto.

— Ovdje u kući nije sigurno — reče konačno. — Ali znam šuplje drvo na kojem sam se kao dijete uvijek igrala. Dobro ću je zamotati i ondje sakriti. I mogu je koristiti uvijek kad idem u lov.

— Učinite tako — složio se Thornton.

— Možete poći sa mnom — reče Rebecca — nije daleko, odmah u blizini okna.

Napustiše kolibu, ponijevši pušku zamotanu u nekoliko starih rubaca.

Šuplje drvo nije bilo daleko i oružje je uskoro bilo spretno sakriveno.

— Eto — rekla je Rebecca — možete umiriti svoga prijatelja. Možete mu pokazati gdje je oružje. Hvala vam.

Ona mu pruži ruku.

On je prihvati.

— Zašto me tako gledate?
— upita napokon. — Nosim haljinu svoje majke. U gradu sigurno nešto drugo sada nose žene.

— Izgledate čarobno, gospodice Perkins — objasni Thornton.

Tek sada je zamijetio da ju je prvi put oslovio sa »gospodice Perkins«.

Rebecca ga ljutito pogleda.

— Nije lijepo što mi se rugate — reče ona.

— Dobro — reče on uz osmijeh — mogu vam, naravno, reći samo Rebecca, ako vam je to draže.

Ona se okrene i ode bez riječi brzim, dugim koracima prema prolazu.

Izgledala je pomalo smiješna, hodajući krupnim koracima u širokoj ženskoj odjeći.

Nedaleko od tog mjesta bio je privezan Thorntonov konj. Thornton se, kimajući glavom, popne u sedlo.

Našao je Joea duboko zamišljenoga.

— Dao sam pušku Perkinsovoj kćeri — reče. — Joe, to si trebao da vidiš! Ali, što se dogodilo?

— Pridi bliže, Thorntone!
— reče Joe.

Thornton ga je začuđeno slijedio.

— Pratio sam starog Perkinsa — promrmlja Joe. — Išao je do južnog kraja doline. Tamo je jedan grob.

— Ah! — reče Thornton.

— Vjerojatno grob njegove žene. Ostao je tamo više od dva sata. Onda sam otišao. Nisam htio dulje čekati, razumiješ? Možda je još sada tamo.

— Rebecca mi je pričala o njegovom čudnom ponašanju prošle noći — izjavi Thornton.

— Tako? Što je učinio?

— Nije samo jučer bilo tako; Rebecca misli da je smrt njegove žene učinila od njega to što je on danas.

— Hm! Ne znam, Thorntone! Može biti da je žalost. Ali razmisli, mnogo je godina prošlo otada. Vrijeme mnogo toga mijenja.

— Što želiš time reći, Joe?

— upita Thornton.

— Mislim da to može biti i savjest, nečista savjest.

Muškarci se značajno pogledaše.

— To mi moraš malo podrobnije objasniti — zahtijevao je Thornton.

— Nema se tu mnogo objašnjavati. Jesu li siguran da je njegova žena uistinu bila pogođena gromom? To se možda dogodilo u olujnoj noći, ne želim osporavati, ali je njenu smrt moglo prouzročiti i nešto drugo.

— On je svojoj kćerki pričao da...

— Rebecca, Rebecca! — prekinu ga Joe ljutito. — A što bi joj inače pričao? A osim toga, bilo joj je tek godinu dana kad se to dogodi-

lo. U toj se dobi rado vjeruje u priče.

Thornton spusti glavu i poslije kraćeg vremena reče:

— Ti, dakle, misliš da je Perkins ubio svoju ženu?

— Vjerujem da je to moguće. Prokletstvo, mora ipak imati neki razlog zbog koga se ovdje u dolini tajanstveno skriva, boji svakog čovjeka, a i nas je po svaku cijenu htio maknuti!

— Ali, zar ne misliš da je Perkins, ako je uistinu tada ubio svoju ženu, trebao sve ostaviti i svakako otići?

— Tada da — promrmlja Joe. — Ali ti zaboravljaš dijete; ono ga je onemogućilo. A sada, nakon svih tih godina? Koji bi razlog mogao navesti kćerki, a da ne razori bajku koju je izmislio o smrti njene majke?

Thornton neodlučno slegne ramenima. Moglo je biti mnogo istine u tome što je Joe rekao.

— Da — reče konačno — to bi moglo objasniti mnogo toga što je Rebecca vidjela.

— Sigurno...

— Morali bismo joj to reći.

— Što?

— Mislim da ona ima pravo da to sazna!

Joe se začudi.

— Kome bi to koristilo? — upita. — Ne bih se htio miješati u obiteljske stvari Perkinsovih.

— Ali to bi bila naša dužnost.

— Dužnost ovamo, dužnost onamo! — prekine ga Joe ljutito. — Naša je dužnost da iskopamo srebro, steknemo dolare i ništa više. Znamo li mi što se one olujne noći zaista dogodilo? Ništa ne znamo. Postoje samo pretpostavke bez dokaza. Ali čak i onda kad bih bio u pravu, Thorntone, razloge, razumiješ li, razloge zbog kojih je Phil Perkins tada tako postupio, ne znamo.

— Imaš pravo, Joe — reče Thornton poslije kraćeg razmišljanja.

— Mislim da je tako — odgovori Joe. — Nećemo se petljati u to.

— Ja imam ovdje još dva ili tri dana posla, Joe, tada možemo opet krenuti — skrenuo je inženjer razgovor na drugu stvar.

— Meni odgovara.

— Odlomio sam tamo gore nekoliko komada srebra; iz toga se može izvući nešto dolara, koji će nam uskoro trebati.

— Općenito, dolari uvijek trebaju. Oko čega se sve vrti, ako ne oko dolara?

Naravno, oko toga se sve vrtjelo. Da bi otvorili rudnik, trebao im je najprije novac.

A novac je kao živo biće: ako ga dobro držiš i njeguješ, množi se.

Raste!

Da, novac je dobra, blagotvorna stvar, naravno, ako ga imaš.

A Thornton?

Pa ni Thornton nije bio protiv lijepog, debelog računa u banci.

Ali je potreban oprez. Ovdje ima svakojakih ljudi, koji bi htjeli žeti tamo gdje su drugi sijali.

A takvih ljudi nema samo na Zapadu.

Joe je već vidio u mašti prekrasnu kuću koju će sagraditi.

I Thornton je imao svoje snove, a novac mu je bio potreban da ih ostvari.

Dolari... dolari... dolari...

Njihove su oči zasjale kad su pogledom skrenuli prema kamenoj klisuri koja je skrivala njihovo buduće bogatstvo.

VIII

Kada se Perkins vratio u kolibu, Rebecca je izišla pred njega. Izgledala je kao i obično, onako kako je bio naviknut. Ipak je u njoj bilo nešto što mu je bilo tuđe, ali nije mogao dokučiti što.

— Dakle? — upita ona.

— Dakle? Nisam danas donio nikakvog mesa, a ni ti, kako vidim.

— Mislila sam da imaš pušku kod sebe — lagala je ona.

— Zar nije u kući? — lagao je i on, gledajući je iznenađeno. — No pustimo to! Pokušat ćemo za promjenu nešto drugo. Kako bi bilo s ribom? Mislim da ću nešto upecati.

— Mogu i ja otići do jezera — odgovori ona.

— Ne, ne — odbije on — donesi mi samo pribor za pecanje. Rado lovim ribu.

Nešto u njemu tjeralo ga je iz kolibe. Čak bi najradije otišao iz ove doline i od te djevojke.

No znao je da će se, kao i uvijek, vratiti.

Nevidljivi okovi vezali su ga uz Rebecca, ali o njima ona nije ništa znala.

Rebecca uđe u kuću. Ubrzo se vratila s priborom za pecanje, koji je otac sam izradio.

— No, da vidimo hoće li pastrve zagristi — reče on glumeći opuštenost.

Šepajući nestao je u otvoru i krenuo kroz gustu šikaru doline prema vodopadu.

Konačno je stigao do vodopada, nataknuo crva na udicu i zamahnuo štapom. Udica potone u bistroj vodi, a Phil sjedne, strpljivo čekajući. Voda je bila bogata ribom, pa neće morati dugo čekati. Nagne se nad vodu i ugleda odraz svoga lica. Vidio je umorne i duboke bore na licu koje su s prohujalim godinama postajale sve upadljivije.

I dok je Phil gledao u vodu, iznenada opazi još jedno lice, jedan pogled.

Kao zao demon, koji je ustao iz prošlosti, zurile su u njega ove oči.

Njihovi se pogledi susreću u vodi.

— Cliffe! — promuća Phil i prestrašeno okrene glavu.

No iza njega nije stajao nikakav demon, nego čovjek.

— Cliffe! — ponovi Phil Perkins. — Ti ovdje?

— Ovdje sam, kako što vidiš. Mene sigurno nisi očekivao? — odgovori stranac.

— Neba mi, nisam! — istisne Phil i digne se. — Zar si zaboravio što si mi tada obećao kad sam...

— Ne, ne — branio se Cliff nevoljko. — Nisam ništa zaboravio. Ali život je takav, baca te čas gore, čas dolje, razumiješ? U ovom sam trenutku dolje — smijao se Cliff.

Phill očito nije znao što bi na to odgovorio. No nije ni mogao odgovoriti, jer je upravo osjetio trzaj, jaki trzaj velike ribe. Umalo mu je udica ispala iz ruke. U posljednji čas ju je zadržao. Opsovao je i počeo izvlačiti ribu.

Stranac se još smijao. Bilo mu je smiješno gledati kako se Phil muči, ali mu nije palo na pamet da mu pomogne.

Bila je to velika riba, dovoljno velika za njega i kćerku. Usmrtio ju je kamenom i počeo se pripremati za odlazak kući.

Cliff nezadovoljno primijeti:

— Slušaj, mislim da ti je jasno da ćemo sad morati porazgovarati.

— Ne znam o čemu — od-

govori Perkins. — Naši su računi poravnani.

— Poravnani?

— Da, poravnani. Ti si dobio novac da bi šutio. Obećao si da više nećeš doći ovamo. Sada si svoju riječ pogazio i tako me doveo u opasnost. Gledaj da nestaneš, jer i moja strpljivost ima granica.

Cliff stane pred Perkinsa raskrečenih nogu, s rukama u džepovima.

— Slušaj — reče polagano — i ja također želim otići. Sretan sam kad ne moram gledati tvoju licemjernu njušku. — Ali da odem, potreban mi je novac.

— Baš si se obratio na pravo mjesto — naceri se Phil. — Rebecca i ja već godinama nismo izišli iz ove doline. Odavno već nemamo novaca; mislim da Rebecca uopće ne zna kako novac izgleda. Ovdje imamo sve što nam je za život potrebno, a kupiti ionako ništa ne možemo. Što će nam, onda, novac? Mi ga nemamo, a i ne želimo ga imati. A sada gledaj da nestaneš. Moje me dijete očekuje.

Htio je proći kraj Cliffa, no ovaj ga je zgrabio za rame i stresao.

— Dobro — prosikće on — novaca nemaš. Ali imaš više od toga! Ti znaš što mislim. Ima zlata i srebra u ovoj dolini, sâm si to tada rekao. Sve su klisure pune toga, a ti znaš gdje leži, Phile! Neko-

liko zrnaca imaš sigurno i za starog drugara. Bez toga nećeš postati siromašniji!

Phil ga odgurne s gađenjem.

— Slušaj — reče on — ja ne uzimam ništa od onoga što pripada dolini. U tom sam pogledu praznovjeran.

Cliffu se učini kao da nije dobro čuo.

— Što, ti ne želiš? — upita on.

— Čuo si što sam rekao.

— I ne pada ti na pamet bolji izgovor nego ta stara indijanska bajka. Do vraga, Phile, meni to ne možeš pričati. Ne znam što ću učiniti, Phile, no upozoravam te!

— Nemoj se truditi, Cliffe! To je moja posljednja riječ. Došao si badava. Idi!

— To je samo tvoja pohlepa, Phile, ništa drugo! Ne možeš meni pripovijedati kako vjeruješ u te stare bajke!

— Nikada me nećeš razumjeti, Cliffe. Nas smo dvojica oduvijek bili različiti. A sada, nestani!

Odgurnuo je Cliffa, iako je ovaj bio mnogo jači od njega, te produžio dugim koracima.

Što se više udaljavao, ubrzavao je hod.

Cliff nije znao za prolaz u stijeni i ne smije nikada za nj saznati.

Perkins se oprezno ogledao, zaustavio i oslušnuo.

Ali ništa nije čuo. Cliff je vjerojatno ostao kod vodo-

pada. Neka ostane! Samo dalje odavde, što dalje od prošlosti!

Brzo, brzo otići!

Phil Perkins je došao do otvora, a zatim i do stare kolibe.

Vani se spuštao mrak, a slabašno svjetlo sablasno je treperilo.

— Rebecca — pozove Phil Perkins gotovo bez daha, držeći ribu u desnoj ruci. — Rebecca!

I tada je ugledao Violetu. Stajala je na sredini prostorijske i gledala ga nijemo, širom otvorenih očiju.

Phil Perkins krikne i zaljublja se. Riba mu je ispala iz ruke, a on je pao kao pokoren.

IX

— Mislio je da sam majka — reče Rebecca zamuckujući.

— Dodite! — požurivao ju je Thornton. — Dodite! Moramo ga poleći na krevet. Donesite malo vode, pa će ponovno doći k svijesti.

Perkins je bio lagan kao pero i Thornton nije imao muke s njim. Podigao ga je u naručaj kao dijete i ponio do ležaja. Rebecca, koja je donijela vode, promatrala je kako je Thornton oprezno položio njena oca na pokrivače.

— Ovdje — reče ona i istodobno ovlaži rubac. — Ja ću mu ga staviti na čelo.

No Perkins je uskoro otvo-

rio oči. Izbezumljeni pogled uperi u kćerku, a zatim u inženjera.

— Ja sam, Phile, tvoja Rebecca — reče mu. — Samo sam iz škrinje uzela jednu staru haljinu — to je sve...

Phil prijede rukom po očima, kao da želi otjerati loše sne. Zatim se nevoljko pridigne i reče ljutito Thorntonu:

— Što tražite ovdje? Ja vas nisam molio da dodete ovamo.

— Phile — odgovori Rebecca umjesto njega — gospodin Thornton nam je donio mesa.

— Ne trebamo od vas nikakvog mesa — navali Perkins na inženjera i sasvim se podigne s ležaja. — Idite i ponesite ga sa sobom! Možemo se i sami sasvim dobro opskrbiti.

Thornton se smješкао.

— Lijepo — reče — dakle, moja briga nije bila potrebna. Što se mesa tiče, vaša ga je kći već stavila u lonac...

Thornton ih zadovoljno pozdravi i ode.

Nije znao zašto je odjednom tako dobro raspoložen. Je li to možda zbog pogleda koji mu je dobacila Rebecca, prije nego što je izišao iz kuće?

Perkins se, međutim, okomio na kćerku. Nezadovoljno je stresao glavom.

— Što je to ušlo u tebe, Rebecca? — upita on. — Što znači to presvlačenje? Zašto

se tako pokazuješ pred ovim čovjekom?

— Nisam znala da će on doći — opravdavala se ona.

— Ali što uopće imaš tražiti u škrinji?

— Nisi mi zabranio da je otvorim, Phile — odgovori ona iznenađeno.

— Da, to je istina — priznao je on — ali unatoč tome, ja to ne volim. Stare stvari treba ostaviti na miru. Ova odjeća nije sašivena za tebe, Rebecca!

— Ali mislim da je prekrasna — objasni ona i pogleda ga molećivim, žalosnim očima.

Phil je neko vrijeme uzbuđeno hodao gore-dolje, a zatim ponovno sjedne. Čini se da je shvatio što se zbiva u mladoj djevojci.

Okrenuo je glavu u stranu i prvi put te večeri zatitra smiješak na njegovu oštrom licu.

— Dodi ovamo, dijete — reče nježno.

Kad je kćerka, nećkajući se, prišla nekoliko koraka, uhvati je za ruke i povuče k sebi na koljena.

Sjela je na njegova koljena, kao nekad, kad je još bila dijete.

— Znaj — reče on — ja sam tvoj otac, od mene si dobila svoj život. Moja je kosa osijedjela u ovoj dolini, ali svijet za kojim ti čezneš ima u tome udjela. Ti ne poznaješ taj svijet, ali ja ga poznajem. I taj mladi inženjer mu

pripada. On ne donosi ništa dobro u Cvjetnu dolinu, vjeruj mi! On ti se sviđa jer je mlad i snažan, zna lijepo pričati. I zato ga, Rebecca, moraš izbjegavati.

— Ali on mi nije ništa učinio, Phile, zašto da mu se sklanjam s puta? Varaš se, on je dobar čovjek, želi nam pomoći.

— Pomoći? — nasmije se Phil. — A ako ti kažem da je udario tvog oca?

— Da, zato što si pokušao pucati na njih dok su spavali.

Phil uzmakne.

— To ti je rekao? — upita pogoden.

— Da! I još ponešto. Zato ti je oduzeo i pušku.

Rebecca se digne s njegovih koljena.

I Perkins se podigne. Bio je duboko ozlojeđen i njegov bijes na Thorntona poraste.

— Da — poviče on — trebalo je da budem brži od njega, trebalo je da odmah pucam, tada bi sve bilo jednostavnije, mnogo jednostavnije!

— Tada bi počinio ubojstvo, Phile, dvostruko ubojstvo — napadne ga Rebecca.

— Ti to zoveš ubojstvom? — promuklo se Phil nasmije.

— Možda bi to i bilo ubojstvo. Ali kako ti onda nazivaš ono što oni s nama namjeravaju učiniti? Oni će nas protjerati iz doline u kojoj si ti rođena. Oni će razarati klisure da bi utažili svo-

ju pohlepu za bogatstvom. A Cvjetna će dolina utonuti u prašinu i suze!

Tek sada je Rebecca shvatila što je njen otac htio spriječiti.

— Otkud znaš što oni namjeravaju, Phile? — upita.

Phil je razrogačeno pogleda.

— Otkud znam? — zapita.

— Znam, jer imam oči u glavi... Pa vidim ih valjda kako se penju gore-dolje po Orlovoj stijeni, kako kuckaju po kamenju i odlamaju komade rude. Zatim sjede uz vatru, a pohlepa im viri iz očiju... Ali Orlova stijena skriva samo djelić blaga Cvjetne doline. Za druge ne znaju, a ja ću nastojati da to i ne doznaju.

Podmuklo se nasmijao. Onda digne ribu koja je još ležala na tlu.

— To je naša večera — reče strogo. — Od mesa koje je donio onaj Thornton ne želim ništa jesti.

I Rebecca uzme ribu da je pripremi za večeru.

X

Te se noći Joe probudio upravo kad je mjesec zašao za vrh brda, a zvijezde izgubile sjaj.

Ležao je mirno nekoliko trenutaka i slušao.

Je li sanjao ili krivo čuo?

— Thorntone, hej, Thorntone! — tiho je šaptao.

Ali je Thornton ležao čvrsto zamotan u pokrivače. Tvrdo je spavao.

Uz glasno gakanje iznena-
da iz granja izleti preplaše-
no jato ptica i odleti u noć.

Thornton se prene. Izvuče
glavu iz pokrivača.

— Thorntone, hej, Thor-
ntone! — poviče Joe sada
već poluglasno.

— Što se zbiva? — upita
iznenađeni Thornton.

— Mislim da su vukovi —
prosikće Joe.

Thornton odmah zatim
začuje zapinjanje Joeova
kolta.

— Upalit ćemo ponovno
vatra — reče Joe. — To će
zadržati zvijeri da nam se
previše ne približe.

Nabacao je nešto šiblja
jedno na drugo i zapalio. Us-
koro se uokolo širio plamen,
uz pucketanje suhih granči-
ca. Thornton i Joe su čučnuli
kraj vatre.

— Sad bi stari trebao svo-
ju pušku — promrmlja Joe
iznenađeno. — Neka mu je
djevojka dade.

— Reći ću joj — odgovori
Thornton — iako imam osje-
ćaj da bi me taj Perkins po-
slao do vraga.

— A mene ne? — primijeti
Joe. — Najbolje je da ga, dok
smo ovdje, ne ispuštamo iz
vida. Ti radi svoje obračune
i ispitivanja, a ja ću jednim
okom motriti na njega. To će
biti dobro za obojicu.

Joeove posljednje riječi
nadglasalo je urlikanje koje
se uvlačilo u kosti. Dolazilo
je iz tame borove šume.

— Zvijeri su se približile

— reče Thornton. — No, ne-
ka samo dođu! Opalit ću im
jedan metak pod rep, pa će
odmah pobjeći.

Ali se vukovi nisu približa-
vali.

Thornton je rano ujutro
odjahao do otvora i privezao
konja za deblo šupljeg sta-
bla, gdje je bila Perkinsova
puška.

Spremao se da pride šup-
ljini, kadli začuje lagane ko-
rake.

Okrenuo se: bila je to Re-
becca.

— Dobro jutro — reče on
veselo. — Čini se da imate
na umu isto što i ja: htio sam
vašem ocu vratiti pušku. Za-
sigurno ste i vi prošle noći
čuli vukove?

— Dobro jutro! — suho od-
govori Rebecca.

Krenula je do stabla i po-
segla u šupljinu.

— Dobro je što ste to imali
na umu — doda poslije toga.
— Ja sam, doduše, htjela pu-
šku uzeti samo za sebe, da
ne prekršim riječ koju sam
vam dala, ali ovako je bolje.

Da, vukove smo prošle noći
i mi čuli.

— Čini se da ih ima dosta
u okolini — primijeti Thor-
nton.

— Da, ima ih dosta — po-
tvrđi djevojka. — Phil je s va-
ma na ratnoj nozi.

— To znam. No dajte mu
pušku natrag. Mi ćemo se
osigurati da puca s a m o na
vukove...

Rebecca nezadovoljno razvuče lice.

— Sama ću na to paziti — reče.

Još više posegne u šupljinu stabla, gdje je spremila pušku.

Izraz čuđenja pokaže se na njenom licu.

— Što se dogodilo? — upita Thornton, predosjećajući nešto loše.

— Puška nije tu — reče Rebecca zbunjeno.

— Ali to nije moguće! — čudio se Thornton.

Rebecca ga je ispitivački gledala.

— Jeste li je možda stavili negdje drugdje? — upita ona.

— Kako to mislite? — branio se on.

— Mogao je to učiniti i vaš prijatelj?

— Ne, sigurno nije, Rebecca! On je bio za to da danas ujutro Philu vratimo pušku. Ali vaš otac, Rebecca! Možda on zna za ovo skrovište, pa se dosjetio.

Rebecca se ugrize za usne.

— Moglo bi biti — dopusti ona. — On je kod kuće. Odmah ću ga pitati. Meni neće moći lagati. Ostanite ovdje, Thorntone, i čekajte me. Ne voli da vas vidi.

Thornton slegne ramenima i sjedne kraj konja. Igrao se uzdama, dok je Rebecca brzo nestala iza otvora.

Čekao je strpljivo.

Gledajući u travu, odjednom zamijeti široki trag mu-

ške čizme. Jasno se utisnuo u vlažnu zemlju oko stabla.

Uskoro začuje glasove. Na njegovo iznenađenje, Rebecca se pojavi s Philom.

— On nema puške — doviknula je već izdaleka, ali je zvučalo prilično neuvjerljivo.

— Vukovi je nisu mogli požderati — izusti Thornton ljutito. — Phile, priznajte, vi je već imate. No to ništa ne znači. Htio sam vam je ionako sada vratiti.

— Nema me kap pogodi — kleo se Phil — ako je imam, iako nam je potrebna. S kojim se pravom vi uopće miješate u naše poslove i donosite nespokoјstvo nama i ovoj dolini? Vratite mi konačno moju pušku i — nestanite! Neka vás i vašeg prijatelja požderu vukovi!

— Velika hvala na lijepim željama — nasmijao se Thornton.

— Baš smiješno! — reče Rebecca. — Slušajte, on doista nema puške.

— Ali, ni mi je nemamo! — zaključio Thornton. — Prema tome, zacijelo je to bio neki zao demon.

Perkinsovo se lice najednom smračilo.

Thornton to nije zapazio. Upravo je gledao otisak noge pod drvetom.

— U ovoj je dolini još netko — reče naposljetku. — Nikakav demon, nego čovjek od krvi i mesa. Netko tko

ima veliku nogu. Pogledajte ovaj trag.

Perkins se malo približio. Pogled mu je bio uperen u zemlju. To je iznenadilo Thorntona.

— Znate li vi nešto o tome? — upita.

— Tko bi bio ovdje? — odgovori Perkins polagano. — Ovdje smo u dolini nas četvero i nitko više. Da je netko ovdje, mi bismo to ipak zamijetili.

— Perkinse, mislite li da sam ja slijep? Ovdje je trag, to ne može nitko zaniijekati. Neki je čovjek ovdje! Netko koga još nismo vidjeli. A taj očito ima dobar razlog da krade puške i skriva se.

— Da — prizna Perkins pritiješnjen tim riječima. — To je trag. Ali tko bi to mogao biti?

— Ako to ne znate vi, Perkinse, ja znam još manje, a najmanje Joe. Meni se čini da vi dobro znate kamo treba da odete po svoju pušku. Do viđenja!

Odvezao je konja i htio skočiti u sedlo.

Perkins zakorakne prema njemu.

— Vi mi ne biste — reče zamuckujući — mislim... ne biste li mi posudili jedan od svojih koltova i nešto metaka?

— Pa nećete valjda reći da ga uistinu nemate? — čudio se Thornton.

— Istina je — odgovori Rebecca umjesto njega. — Ima-

mo samo još ovu staru pušku. Svoje je koltove otac prije mnogo godina zamijenio s Indijancima za razne stvari.

— Ali to je bilo vrlo neoprezno — kudio ga je Thornton.

— Oni mi nikad ništa nisu učinili — reče Perkins. — S njima sam se uvijek bolje sporazumijevao nego s bijelcima.

Thornton posegne za pojas i dobaci mu kolt i paketić metaka.

— Evo — promrmlja on — uzmite! A ako vam bude trebala pomoć, javite nam!

Perkins nije ništa odgovorio.

Iz očiju mu je sijevala neka neugodna vatra.

Thornton odjaše do Joea i bezvoljno skoči iz sedla.

— Što je? — upita Joe kad je vidio Thorntonovo smrknuto lice.

— Neki je stranac ovdje u dolini. Uzeo je Perkinsovu pušku iz zaklona. Neka me vrag odnese ako ta dvojica nemaju neki međusobni obračun.

— Što se to nas tiče! — reče Joe. — Kažem ti još jednom, držimo se podalje od Perkinsovih priča.

Zatim se obojica prihvate posla, odnosno priprema za otvaranje rudnika srebra.

Usred radova Joe se iznenada trgne.

— Netko nas promatra — prosikće.

Thornton je u trenu postao pažljiviji.

— Moramo se ponašati kao da ništa nismo zamijetili — odvрати. — Malo kasnije sakrit ću se i vidjeti tko je taj došljak.

— Da, to je vjerojatno zbog srebra — složi se Joe. — Nalazište, doduše, pravno pripada meni, ali ću od toga imati malo koristi ako me ubiju.

Malo kasnije Thornton je uistinu nestao u grmlju ispod klisure. Nakon pola sata vratio se neobavljena posla.

— Bilo je uzalud — izvijestio je. — Taj koji nas je promatrao prokleta je lukav momak.

— Pričaj — tražio je Joe.

— Nema se što pričati — primijeti Thornton. — Šuljao sam se do mjesta gdje sam ga vidio. Naravno, više nije bio tamo. Ali sam otkrio njegove tragove u travi. Zacijelo se već dugo šuljao u našoj blizini. Našao sam dosta tragova.

— Prokletstvo! — promrsi Joe.

— I tada sam ga iznenada vidio, Joe. Ima više od pedeset godina, bradom zaraslo lice s izrazom punim divljine i pohlepe.

— I dalje?

— Nema dalje! Vidio sam ga samo na trenutak između grmlja. Čini mi se da me je taj tip doslovce vukao za nos naokolo.

— No, kad ga jednom dobijem pred svoj kolt...

— Ja sam ga imao pred svojim, Joe, ali mi je to malo vrijedilo.

— Nisam čuo nikakav hitac — napomene Joe iznenađeno.

— Nisam ni stigao opaliti. Čovjek je nestao prije nego što sam dospio povući obarač. Jednostavno ga nije bilo, kao da ga je zemlja progutala.

— U čarolije ne vjerujem — smješkao se Joe.

— Ni ja, Joe. Ali on se ovdje dobro snalazi. Mislim da on nije ovdje prvi put, tu u ovoj dolini...

Joe je zamišljeno kimao glavom.

— Čudnovato — reče. — Ne sviđa mi se uopće to što pričaš.

Thornton slegne ramenima.

— Meni još manje — odgovori on.

— Zar ga nisi mogao slijediti? — upita Joe ljutito.

— Pokušao sam — odvрати Thornton — ali, na žalost, uzalud.

Joe namršti čelo.

— Bojim se — reče on — da su lijepi dani u Cvjetnoj dolini prošli...

XI

Perkins i Rebecca vratili su se u kolibu. Perkins je osjećao kako ga Rebecca promatra. Izbjegavao je njen pogled.

— Phile — počne Rebecca — ti si tako čudan. Nešto se događa ovdje u dolini, ja to osjećam. Ne izbjegavaj me. Je li istina to što Thornton kaže?

— Što? — zapita Phil, kako bi dobio na vremenu.

— Ti znaš što ja mislim — odvрати Rebecca ljutito. — Je li istina da je stranac došao u dolinu i da ga ti poznaješ? I da se ti bojiš tog stranca?

Phil Perkins razvuče usta u preziran smiješak.

— Strah? — upita on. — Što znači strah? Jesam li ja mali dječak? Phil Perkins se ne boji nikoga. Oprezan jesam, ništa više, zato sam Thorntona zamolio za oružje. Da mi nije uzeo moje oružje...

— Znamo što bi se dogodilo da to on nije učinio — prekine ga Rebecca ljutito.

— To je jedino tvoja krivnja, ne njegova. Ali pustimo to!

Osjećala je da je otac skrenuo razgovor na drugo i da su Thorntonove pretpostavke točne. Ali čim je došla u kolibu, bez riječi se dala na posao.

Phil, međutim, nije mogao izdržati u kući. Napustio ju je i tumarao bez cilja i plana po okolici. Htio je razgovarati s Cliffom, ali ga nije našao. Ali kad se umoran vratio kući, našao je njegovu obavijest. Komad kore od drveta ležao je na vidnom mjestu pred otvorom, i kad se Phil sagnuo i podigao ga,

zamijetio je da je na glatkoj stražnjoj strani napisano nekoliko riječi.

Bila su to nezgrapna i tvrda slova, a Phil je odmah osjetio da ta vijest dolazi od Cliffa.

OČEKUJEM TE PRI IZLA-SKU MJESECA POKRAJ VODOPADA. CLIFF.

To je pročitao Perkins.

Čudno, ali je zbog toga osjetio neko zadovoljstvo. Bilo bi mu još draže kad bi Cliff napustio dolinu. No to se nije dogodilo i Phil je znao da neće ni biti. Zato je bilo bolje ostati s Cliffom u vezi.

Cliff će ga, dakle, još noćas čekati kod vodopada. Bilo je dobro što mu je Thornton dao kolt. Tko zna, možda će ga moći dobro upotrijebiti. Zatim uništi obavijest, smrvivši koru u komadiće i prosipavši ih na putu do kolibe, po travi.

Te večeri bio je šutljiv i žudno čekao trenutak kad će Rebecca otići na spavanje.

Čekao je da zaspi. Ustao je oprezno s ležaja. Prije nego što je ugasio svjetlo, sve je točno priredio, pa je svoje stvari lako pronašao u tami. Brzo se obukao, pažljivo, bez buke. Rukom je potražio Thorntonov kolt, stavio ga u džep, osvjedočivši se da je pun. Zatim na vršcima prstiju napusti kolibu.

Ma koliko se oprezno kretao, pucketanje grančica

pod njegovim čizmama moglo se jasno čuti. Potiho kunući, zaputio se prema izlazu. Mislio je na vukove. Pretpostavljao je da će zvijeri biti na obroncima šume. Mislio je također i na dvonožnog vuka – Cliffa.

Cliff je svoju poruku ostavio sasvim blizu otvora. Phil je mislio da Cliff ne zna za ulaz u malu dolinu. Ali čini se da se prevario. Cliff je zato zasigurno znao. Zato mora nestati odavde ili...

Više nije razmišljao. Probijao se kroz gusto raslinje, uzduž podnožja Orlove klisure, kako bi stigao na dogovoreno mjesto. Bilo je tamno kao u rogu. U blizini vodopada šikara se prorijedila i postalo je nešto svjetlije. Phil ponovno prokune i spusti se u zaklon kraj vode.

Cliff još nije došao. Phil je mrzio čekati, ali mu sada nije ništa drugo preostalo. Ni mjeseca ni Cliffa još nije bilo. Tako je Perkins imao vremena da o svemu razmisli.

Vodopad je šumio neprekidno i ravnomjerno. Philu Perkinsu postalo je već pomalo hladno.

Cliff!

Kako li je to tada s njim bilo?

Iznenada je sve iskrsnulo u njegovim mislima. Phil Perkins je tada baš na obronku sagradio za sebe i svoju ženu malu kolibu. I Cliff se pripremao da se

smjesti u dolini. Bio je snažan i spretan, ali lijen.

Kad je Phil odlazio u lov, motao se Cliff oko Philove kolibe, u kojoj je Violet radila i u kojoj je Rebecca, još posve mala, rasla pod nadzorom majke.

Često se znalo dogoditi da je Phil bio na putu dan-dva, i to onda kada je sretao Indijance. Bio je s njima dobar prijatelj i sklapao razne poslove. Kad se vratio kući, često je donosio Violeti neobične stvari, izrezbarene male drvene figurice ili remenasti nakit, kakav su Indijanci običavali nositi. Ali je skoro uvijek nalazio i Cliffa u Violetinom društvu i to ga je smetalo.

– Pa ti se ne brineš o meni – znala mu je Violet spočitnuti.

A baš je ona morala znati koliko se on za nju brinuo. Da je baš zbog nje sve preuzeo na sebe, lov i teški posao, da je pri svemu što je radio mislio samo na nju i na dijete.

Da, Cliff se ubacio između njega i Violet. Na početku je još Rebecca bila čvrsta veza između njih dvoje, ali uskoro ni ona nije mogla odoljeti nasrtaju Cliffa.

Phill je stisnuo šake kad se toga sjetio.

U mislima je preskočio nekoliko godina.

Vidio je sebe i kćerku jedne jake, okrutne zime. Oh, bili su to grozni mjeseci, u

kcijama je strepio za kćerkin život. Rebecca i nekoliko stvari koje je zaključao u škrinju bili su sve što mu je ostalo od Violete. Neizrecivo se bojao tih stvari. Nije ih mogao vidjeti, nije mogao podnijeti njihov izgled.

Ali dijete, dijete je ljubio.

Poslije oštrem zime tražio je i našao malu dolinu i sagrađio za sebe i kćerku novu, zaštićenu kuću.

Odbacio je pomisao da sa slabim djetetom napusti dolinu i da ga izloži naporima putovanja u nepoznato.

Nadao se da nikad više neće vidjeti Cliffa. Mnoge dane razmišljao je o njemu, a ponekad je i žalio što nije bio odlučniji. Jer imao je prilike da ga bez opasnosti ubije. Ali nije to učinio. Je li to bila greška?

Treba li danas nadoknaditi taj propust?

Upravo tada iziđe mjesečev krug iznad klisure i vodopad se pretvori u svjetlucavu čaroliju. Neobično raspoloženje obuzelo je Phila. Poznavao je dolinu do u tančine i proveo ovdje mnoge sate svoga života, a ipak se nije mogao otrgnuti od ove čarolije što ga je stvarala mjesečina.

Dolazak Cliffa trgne ga iz misli. Pojavio se nenadano i sjeo kraj njega.

— Dobro je što si došao — reče zadovoljno.

— Ne izvlači nikakve pre-

rane zaključke iz toga — odgovori Perkins.

— Ništa ne izvlačim iz toga. Došao sam da ti predložim jedan posao, to je sve.

Perkins se suho nasmijao.

— Posao? Kakva bi to opet šala trebalo da bude, Cliffe? Ja s tobom ne želim voditi nikakve poslove.

— Najprije pričekaj, molim — branio se Cliff. — Mislim da ćeš drukčije govoriti kad me čuješ.

— Ali ja te uopće ne želim čuti — napadne ga Phil. Ja sam došao samo zato da ti posljednji put kažem da napustiš dolinu.

Cliff se nasmijao kao da je čuo neku šalu.

Phil osjeti kako ga hvata bijes, pa potajno dodirne Thorntonov kolt.

Osjeti hladno željezo na prstima i istodobno zadovoljstvo što Cliff nije slutio kako je blizu smrti.

— Slušaj — reče Cliff — čini mi se da svoj zahtjev upućuješ na pogrešno mjesto.

— Znam točno kome ga upućujem. I posljednji put ti kažem, Cliffe, nestani!

— Ne pre nagluj, momče! Zašto ne izbaciš onu dvojicu iz svoje doline? Valjda zato što su ti tako simpatični ili... ne možeš...

Čekao je, vrebajući, ishod svojih riječi.

Phil uistinu zastane.

Što Cliff zna? Je li doznao ili načuo da je Joe došao do

prava na posjedovanje doline?

Cliff je promatrao lice Phila Perkinsa, koje je na svjetlu mjesečine postajalo sve prepoznatljivije.

— O čemu ti to pričaš? — oprezno upita Perkins.

— O poslu koji ti želim predložiti — odgovori Cliff i nasloni se na stablo, siguran u uspjeh. — O poslu, Phile, ni o čemu drugome.

— Govori! — mrko će Perkins.

Cliff se opet nasmije. Upravo je dobio prvu bitku.

— Aha — reče zatim — znao sam da ćeš se urazumiti.

— Predi na stvar! — navaљivao je Phil.

— Ali ja sam potpuno jasan, Phile. Ti znaš sasvim dobro o čemu govorim. Govorim o dvojici muškaraca u dolini, o geolozima ili što bi već mogli biti. Čini mi se da su pronašli nešto što ja tražim.

Čekao je od Phila potvrdu svojih riječi, ali se ništa nije dogodilo. Nakon kraće stanke, nastavi:

— Nama dvojici nije do toga da se tajne naše doline proćuju, zar ne?

— To je moja dolina, Cliffe, ne naša.

— Nećemo se sada oko toga svađati. Ti znaš dobro da sam se i ja ovdje gotovo naselio.

— Kada?

— Dobro, nećemo se oko

toga prepirati. U svakom slučaju, Phile, nas dvojica nemamo nikakve koristi od toga što ta dvojica ovdje njuškaju.

— Ja stvarno nemam nikakve — prizna Phil.

— To sam i mislio.

— Ali ne shvaćam koje je vrste posao koji mi želiš predložiti?

— Vrlo jednostavno: ti ćeš meni odati gdje je zlato, a ja ću tebi pomoći da ih ukloniš.

— I mene s njima, zar ne?

— nasmijao se Phil i ustao.

— Ne, dragi moj, u takve poslove ja se ne upuštam.

I Cliff također ustane.

— Ali ja ću ih otjerati i bez tvoje pomoći — prosikće on.

— O p r e z ! — upozoravao ga je Phil. — Cliffe, o meni pogrešno sudiš. Jednom sam te savjetovao, ali me nisi poslušao. Kada, ti to znaš... Ne pokušavaj to ponoviti!

— Nisam to zaboravio — jetko odgovori Cliff. — Nisam zaboravio onu noć. Nikad je nisam mogao izbrisati iz pamćenja, ćuješ li, nikada! Još se vrlo dobro sjećam kako je bilo. Oluja je bjesnjela, nikada više nije bilo takve oluje. I tada, Phile, istjerao si svoju ženu iz kuće... Otjerao je od njena djeteta. Tjerao si je ispred sebe kroz kišu koja je padala kao iz kabla, tjerao si je do mene. Umrła je još iste noći, Phile! Ti je imaš na savjesti. Ne, nisam to zaboravio, Phile.

Phil Perkins problijedi; stezalo ga je u grlu kad je Cliff izvukao iz sjećanja onu noć.

— A zašto sam to učinio, Cliffe? Znaš vrlo dobro da si ti bio uzrok svemu. Ona je bila moja žena. Ali ti si oboje oskrvnuo — dolinu i Violet. Ti snosiš krivnju za njenu smrt, ti to znaš... A da nisi pobjegao, ja bih te ubio, kao i nju. Toljagom, Cliffe, jer metak bi bilo šteta potrošiti na tebe.

— To ti vjerujem — zlobno se nasmijao Cliff — ali vremena su se promijenila.

— Uostalom, nemaš svjedoka — napadne ga Phil.

— Ipak — odvrati Cliff — imam najboljeg svjedoka koji može postojati, a to je Violet.

— Što to govoriš? Ti si poludio! — smijao se Phil — Violet je mrtva!

— Da, istina, mrtva je — promrmlja Cliff — ali te ipak može poslati na vješala... preko mene!

Ponovno sjedne i zašuti.

— Što želiš time reći? — upita Phil.

Cliff izvuče komad bijelog papira iz džepa. Bila je to omotnica za pismo, na kojoj je bilo napisano jedno ime: Phileas Perkins.

— To je... to je...

Perkins nije izgovorio ono zbog čega je strahovao. Ali i na mjesečevoj svjetlosti mogla su se dobro raspoznati slova.

Cliff mu zatim istrgne pismo iz ruke i spremi ga.

— To je Violetin rukopis — reče on likujući.

Istodobno sjedne. Osjećao je slabost.

Sad ga je Cliff pritjerao kamo je želio.

— Da, to je Violetin rukopis. Ona je ostavila pismo za tebe. Ja imam to pismo, Phile, i siguran sam da je ono i danas zanimljivo ne samo za tebe nego i za šerifa.

— Ti si nitkov! — prošišti Phil i zgrabi oružje.

— Ostavi to tamo gdje je, Phile — reče Cliff, koji je zamijetio njegovu kretnju. — Ne bi ti ništa koristilo da me ubiješ, jer nisam bio tako glup da pismo donesem ova-mo. Sve što bi dobio bila bi omotnica, a to ti prokleta malo koristi, jer se iz nje ništa ne vidi, osim da se ti zoveš Phileas Perkins. A ona ti nije potrebna da bi to dokazao.

— Gdje je pismo? — procijedi promuklo Phil.

— Polako, polako, momče. Rekao sam već na početku da ćemo danas sklopiti posao. Najprije o tome nisi htio ništa znati, a sad ti se odjednom tako žuri.

Phil je osjetio podrugljivost u Cliffovom glasu i to ga još više ražesti. Počeo je smišljati planove kako bi se otarasio Cliffa.

— Pismo je kod mojih dobrih prijatelja koji su ovdje u blizini — odgovorio je Cliff.

– Dakako, ovaj put nisam došao sam. Moji prijatelji čekaju gore, u brdima. Oni čekaju na mene i vijesti o zlatu. I ti ćeš dobiti svoj dio, momče, ionako ga sâm nikad ne bi izvadio iz klisure. A dobit ćeš i pismo, naravno, ako mi otkriješ mjesto gdje se zlato nalazi.

Phil nije vjerovao u priču o prijateljima, jer je i Cliff bio osamljenik kao i on.

Ali je znao i to da je Cliff bio zaslijepljen zlatom, kao i stranci u dolini. Zašto, dakle, ne bi svu trojicu izigrao, ako doista postoje? Bilo bi korisno kad bi prividno ušao u posao s Cliffom. Na kraju će se oni međusobno poubijati, a to bi bilo izvrsno rješenje. A ako bi od trojice jedan i ostao, bila bi to prednost za Phila.

– Vidim da razmišljaš – smješкао se Cliff.

– Da, baš to – potvrdi Phil.

– Samo ti mirno razmišljaj! – primijeti Cliff. – Ja imam vremena.

Počeo je tiho zvižducati i istodobno se okrenuo od Perkinsa.

Nakon nekog vremena Perkins reče:

– Prije si me pitao, Cliffe, zašto ovu dvojicu stranaca ne protjeram. Dakle, nešto ti nije poznato, a da vidiš da mislim iskreno, odat ću ti tajnu. Obojica su pravovaljani vlasnici doline, imaju pra-

ve dokumente. Ali za nalazište rude oni ne znaju.

Cliff zazviždi kroz zube.

– Pokušao sam ih obojicu maknuti, ali su mi uzeli pušku – potužio se Phil.

Sada se Cliff glasno nasmiје.

– Sad shvaćam priču! Ja imam tvoju pušku, Phile, dobit ćeš je ponovno, čim cijela priča bude gotova...

– Moramo obojicu ubiti – reče Phil – pa ako ti to obaviš i meni daš pismo, možemo razgovarati o zlatu.

Cliff se značajno nasmiје.

– Nisi loše isplanirao, Phile. Ali ja se ne dam vući za nos. Da moram maknuti oba momka, to mi je već jasno. Ali to neću učiniti sam. Imam, kao što sam već rekao, pomoćnike u blizini. Budi bez brige, mi ćemo ih ukloniti. Ali pismo ćeš vidjeti tek kada mi bude poznato nalazište.

– Dobro, dogovoreno.

– Reci mi bar otprilike gdje bih mogao naći zlato.

– Na Orlovoj stijeni – lagao je Phil. – Zar ne vidiš da ona dvojica tamo uzimaju uzorke. No, zlatnu žilu još nisu pronašli.

– Prokletstvo! – prosikće Cliff. – To znači da moramo požuriti. Ja ostajem pri dogovoru, Phile. Vidiš, mi se sjajno razumijemo. Ja sad idem, a ti misli na pismo. Jasno?

— Da, da, mislit ću na nj
— uzdahne Phil i ustane.

Odoše, ne oprostivši se.

Cliff nestane u tami šikare, a Phil skrene prema otvoru.

XII

Phil Perkins gotovo se približio otvoru kadli osjeti oštar miris. Dobro je poznao taj vonj. Stane kao ukopan, nije se usudio ni disati. Uskoro je u blizini čuo neko čudno grebanje, a vonj je postao jači.

Phil potraži Thorntonov kolt. Otkoči ga laganom kretnjom.

Nekoliko koraka dalje začuo je opasno režanje, a zatim još jedno.

Vukovi su stajali sasvim blizu ulaza u špilju. Kraj otvora je bilo tako tamno da je Phil jedva vidio prst pred nosom. Ali je znao da vukovi dobro vide noću i bilo mu je sasvim jasno da će ga životinje napasti.

No njegova je situacija postala još teža kad je zamijetio da se još dva vuka motaju u blizini.

Da zove u pomoć?

Cliff bi mu zbog zlata možda pomogao. Ali tada će otkriti i prilaz do otvora, a to Phil nije želio.

Phil više nije mogao stajati i čekati. Polagano se probijao naprijed, prema ulazu. Kad bi došao do otvora, zaštitio bi sebi leđa. S Thornto-

novim koltom mogao bi se obraniti od životinja.

No nakon tri koraka začuo je bijesno režanje. Potrčao je ne okrećući se. Iako je ruke držao ispružene naprijed, uletio je u granje, a trnje mu je izbolo lice.

Dalje odavde, samo što dalje!

Već je čuo jeku svojih koraka iz prolaza, ali tu ga je dočekao prvi vuk.

Perkins začuje soptanje. Skoči u stranu, spotaknuvši se na tamnu sjenu koja, bijesno zavijajući, skoči i ugrize ga za ruku.

— U pomoć! — zaurla Perkins.

Nekad bi vjerojatno sasvim drukčije postupio, ali godine su ga učinile sporim. Osjetio je kako mu je grabežljiva zvijer do kosti zarinula zube u ruku. Onda iznenada ugleda i druga dva napadača.

Uperio je kolt u vuka koji ga je ugrizao i pritisnuo obarač dva puta. Trzaj prođe životinjom, ali su mu zubi i dalje čvrsto držali ruku. Krv je tekla niz ruku i on zaurla.

Vikao je i kad su ga ostali vukovi napali i oborili na tlo. Grčevito se borio, svim snagama. U užasnim mukama pokušao je životinje odgurnuti nogama.

Gotovo lud od užasa, izgubio je kontrolu nad svojim kretnjama. Slučajno je rukama uhvatio kolt koji je bes-

korisno ležao na zemlji. Naslijepo je pucao sve dok ga nije ispraznio.

Povici i režanje probudili su Philovu kćerku iz sna. Zapalila je svjetlo i otkrila da Phil nije na ležaju.

Obuzeta strašnom slutnjom, prebacila je kaput i upalila baklju. Potrčala je kroz ulaz i ugledala oca kako leži bez svijesti, sav krvav. Vuk koji ga je ugrizao u ruku ležao je kraj njega mrtav. Drugi je vuk ležao neda-leko odatle i, upravo izdi-sao.

Potisnuvši jezu, pokušala je osloboditi oca od ubijenog vuka.

Sasvim iznenada obasjala je bakljom nepoznata čovjeka.

Krikne i ustukne.

Stranac koji je stajao pred njom bio je – Cliff. Istog tren-a je shvatila da bi to mogao biti čovjek koji je iz šupljine uzeo očevu pušku.

Čovjek joj je bio odbojan. No očito ju je poznavao, jer ju je oslovio po imenu.

– Rebecca – reče on. – Vi ste Rebecca, zar ne? A Phil, što je s Philom?

Iz prolaza se iznenada začuje hroptanje i cviljenje. Cliff je pošao prema zvuku i otkrio ranjenog vuka. Jednim metkom ga je ubio.

Zvuk hica odjeknuo je kao grom.

Cliff se vrati i pomogne djevojci. Konačno su oslobo-

dili Perkinsa iz vukovih r-lja.

– Gdje je vaša koliba? – upita Cliff. – Moramo ga tamo odnijeti i poviti. Neka-ko ga moramo prenijeti, on mora ostati živ.

Rebecca počne jecati.

– Prestanite! – prekori je Cliff. – Uхватite ga za noge! Ja ću ga uhvatiti ispod pazuha. Oprezno ga nosite, da ne izgubi previše krvi.

Rebecca se pokušala sabrati i poslušati strančeve naredbe.

Odnijeli su Phila u kolibu i stavili ga na ležaj. Rebecca pristavi vruću vodu.

Stranac se donekle razumio u povijanje rana. Previo je Phila.

– Sutra ujutro donijet ću trave – reče on. – One će mu pomoći. Mislim da će proći još neko vrijeme dok dođe k svijesti, a onda će biti bolje da me ne vidi. Možda je čak bolje da mu ne odate da sam vam ja pomogao. Ja sad idem i bit ću jedan sat nakon izlaska sunca pred prolazom.

Očistio je ruke, kimnuo joj i otišao.

Sve to Rebecca nije mogla shvatiti.

Cliff se užurbano udaljavao. Kad je došao blizu prolaza, začuo je topot konja. Neki je jahač dojurio i kunući skočio s konja.

Cliff je naslućivao tko je taj čovjek. Priljubi se uz stijenu prolaza i pusti ga da pro-

de. Nekoliko je trenutaka razmišljao da li bi ga odmah ubio, ali je u tami svaki hitac bio opasan. Moglo se dogoditi i drukčije nego što je Cliff zamislio.

On će ipak ovaj posao prepuštiti svojim prijateljima. Kako glupo od Phila što mu nije vjerovao. Da, prijatelji čekaju na njega gore u brdima. Cliff odluči da ih još noćas posjeti.

Sad će sve morati ići mnogo brže. Zbog Phila. Cliff je shvatio težinu njegovih ozljeda.

Thornton nije ni slutio da je prošao kraj stranca kad je išao kroz prolaz.

On i Joe čuli su pucnjavu, zato je došao da pomogne djevojci.

Već izdaleka je zamijetio svjetlo u kolibi, a nešto kasnije vidio je zdvojnu djevojku kako kleči kraj očeva ležaja.

Vidjevši Thorntona, Rebecca je osjetila olakšanje.

Digla se i pošla prema njemu.

— Thorntone! — izustila je. — Vukovi! Oni su ga strašno unakazili.

Thornton se približio ležaju i nagnuo nad Philom koji je, blijed, ležao na krznima.

— Tko ga je previo? — upita odmah. — Vi ste to učinili?

— Nisam — odgovori Rebecca. — Tu je bio čovjek koga ne poznajem; ali čini se da

on poznaje oca, jer je znao i moje i njegovo ime. Bio je vrlo zabrinut za njega i sutra ujutro opet će doći.

Thorntonovo se lice smračilo.

— Zar je taj čovjek bio ovdje? — upita iznenađeno.

— Što je s njim? Tko je on? — upita Rebecca oklijevajući. — Bio mi je odbojan. Mislim da od tog čovjeka ništa dobro ne možemo očekivati.

— To ste dobro zaključili — mrmljao je Thornton. — Da sam barem prije došao. Taj je čovjek opasan.

— No on mi nije učinio ništa.

Thornton joj pristupi i stavi ruku na mišicu.

— To je njegova sreća — reče tiho.

U tom času pomakne se Phil Perkins.

Zajauče i otvori oči. Tada ugleda strahom obuzeto lice svoga djeteta i zabrinuto Thorntonovo lice.

— Rebecca! — zastenje on.

— Nemojte se naprezati — zamoli ga Thornton — nemojte ništa reći...

— Ipak — istisne Phil — ipak, Thorntone, moram vam reći... budite oprezni... vi i vaš prijatelj Joe... Čovjek u dolini, stranac, on vas obojicu želi ubiti... I mene također želi ubiti... Riječ je o zlatu i srebru... Prokleti metal, on sve zasljepljuje...

Iz usana mu poteče krv.

— Šutite! — zamoli ga

Thornton. — Budite sigurni, Joe i ja smo oprezni.

— I pazite na Rebecca...

— zamoli Phil Perkins.

— Hoćemo! — obeća Thornton. — Budite bez brige.

Umiren, položi glavu na stranu i sklopi oči.

U kolibi je bilo čudno tiho.

Rebecca se mnogo trudila da pomogne ocu.

Činilo se da je Phil Perkins zaspao.

— Što je rekao stranac? Kada će opet doći? Sutra odmah nakon izlaska sunca?

— upitao je Thornton.

— Da, tako je rekao — potvrdi Rebecca.

— Tada je vrijeme — reče Thornton — da dovedem Joea. Lako ćemo riješiti stvar s ovim momkom.

Rebecca se preplaši.

— Zar želite otići? — upita.

— Moram vas malo ostaviti samu — primijeti Thornton dobrodušno. — Ali se uskoro vraćam i dovodim Joea. Tada ćete biti sasvim sigurni. A u ovom času zaista vam ne prijeti nikakva opasnost.

Još jednom joj kimne i ode.

Za jedan sat vratio se s Joeom, kako je obećao.

XIII

Cliff se nije bojao vukova.

U jednoj niskoj kamenoj špilji sakrio je konja, a tamo je bila i Philova puška.

Cliff se nasmije vidjevši

staru pušku i uzme je. Povede dorata iz špilje i uzjaše ga.

Mjesec je stajao visoko iznad Cvjetne doline. Hladan vjetar puhao je s brda u dolinu; na srebrnom svjetlu moglo se sve jasno vidjeti.

Jahao je skoro cijeli sat, a put je postajao sve teži i naporaniji.

Onda se zaustavi kraj visokih jela koje su se osamljeno dizale na obronku, te neobično zazviždi.

Odgovori mu isto takav zvižduk.

Zadovoljno mumljajući, zaputi dorata u smjeru iz koga se čuo zvižduk.

Iznenada se pojavi nekoliko spodoba.

— Hej, Cliffe!

— Hej, Alastairu, hej, Johnne, Stane! A gdje je Snudy?

— On je kod vatre, Cliffe! Što nam donosiš?

— Medvjedu glad — nasmije se Cliff basom i skoči s dorata. — Ale, stari momče, još malo. Perkins je dobio svoje i mislim da neće više dugo. Moramo biti spremni prije nego što umre.

— Čuli smo pucnjavu, Cliffe — promrmlja Alastair, koji je, čini se, govorio što su drugi mislili. — Je li bilo mudro od tebe da ga već sad ukloniš?

— Glupost, Ale — odgovori Cliff. — Nisam ja pucao, to je bio Perkins. Napala su ga tri vuka, ali mu je pucnjava malo koristila.

— To je loše — oštro će Al.
— To nam može sve pokvariti. Je li mrtav?

— Nije — odgovori Cliff.
— Ali je blizu smrti. Mislim da neće dugo živjeti.

— Dakle, teško ranjen?

— Pravi izraz!

— To će nam sve pokvariti — ponovi Al.

— Još neće — smirivao ga je Cliff. — Ali nikako ne smijemo gubiti vrijeme. Phil Perkins mora progovoriti, i to još sutra.

— Uz pretpostavku da to još može!

— Hoće, u to se možeš pouzdati.

— A kako ćeš ga na to prisiliti?

— Uz pomoć kćerke — naceri se Cliff. — Znaš, on ima lijepu kćerkicu, koju naročito voli.

Banditi se nasmijaše.

— Razumijem — kimne Alastair.

— Sve se svodi na to da ih oboje iznenadimo. Onda ćemo, naravno, ščepati i lijepo dijete. Siguran sam da će se stari tada smekšati.

— A ona dvojica u dolini koje smo promatrali? — htio je znati John.

— Ni oni neće biti neka osobita poteškoća. Zaboga, nas smo petorica, a njih su dvojica. Lako ćemo ih ukloniti.

Al se složi.

— No vidite — smijao se Cliff — za Ala je cijeli slučaj već završen.

Banditi se veselo nasmijaše.

— Mogu sve zamisliti — mumljao je Stan. — Znači, sutra ujutro imamo malo pospremanje u dolini.

— Točno sam tako i mislio — reče Cliff. — Ako se malo prihvatimo njegove kćerke, stari će u svojim posljednjim minutama otkriti nam i tajnu zlatnih žila.

— Tom se poslu već veoma radujem — govorio je Al i trljao ruke.

Stigli su do vatre koju je Snudy podržavao.

— Dakle, Cliffe? — pitao je Snudy kad su stigli.

Cliff samo kimne.

— Sutra ujutro počinje — osmjehnuo se. — Ja sam malo, slatkoj djevojci obećao ljekovite trave.

Smijeh petorice bandita odjekivao je kroz noć.

XIV

Već rano ujutro banditi su jahali u pravcu doline.

Rebecca, koja je već otišla na potok po svježu vodu, kad je podigla vrč, ugledala je petoricu jahača kako dolaze.

Muškarci su je opazili i ostrugama potjerali konje, uz glasan smijeh.

Preplašena Rebecca prepoznala je Cliffa. Trčala je koliko je mogla i stigla do prolaza, vičući iz daljine, kako bi upozorila Thorntona i Joea.

Banditi na konjima nisu mogli proći kroz prolaz i to je bila sreća za četvoro ljudi u kolibi. Rebecca je stigla do kolibe i Thornton zatvori za njom teška drvena vrata.

— Što je? — upita on.

— Njih je petorica — izgovori Rebecca bez daha — i svi su dobro naoružani.

— Prokletstvo! — zagunda Joe. — Thorntone, to će biti tvrd orah. Zar ti nisam savjetovao da se držimo dalje od te bajke?

— Pa ti možeš otići — reče Thornton mrko — i dopusti im da te vani ubiju.

— Hvala lijepo — promrmlja Joe — onda radije ostajem ovdje. Ako već moram pod zemlju, radije ću to učiniti u tvom društvu. Bit će mi lakše, jer ću znati da je i tebi tako.

Thornton se nasmije.

— Joe, baš si staro brundalo! — reče.

Joe ništa ne odgovori. Donese svoj kolt i gurne cijev kroz prozor.

— Oдавде se prolaz može sasvim dobro osuti paljbom — reče Joe zadovoljno.

— Da — potvrdi Thornton — tako je. Ali ako dođu na zamisao da nas napadnu odozgo, sa stijena, neće nam biti veselo.

Phil Perkins je bio budan. Čuo je i razumio sve o čemu se pričalo.

Dah mu je bio isprekidan i naprezao se da progovori.

— Treba li ti nešto, Phile?

— upita Rebecca i sagne se k njemu.

Phil kimne.

— Podrum — izusti s mukom.

Joe je to čuo.

— Hvala, Phile — reče. — Nadam se da neće biti potrebno. Petorica bandita dolazi ovamo. Mislim da ćemo im se uistinu moći oduprijeti.

I Thornton je tako mislio.

Ali već nakon jedan sat zamijetili su da je Cliff bistra glava i ima dobru taktiku.

A i hrabrosti je imao, to mu se moralo priznati.

Najprije se pojavio sam i, čini se, s miroljubivom namjerom krenuo prema kolibi.

— Hej — poviče Thornton i zapuca pred njegove noge.

— Hej, ostani tamo gdje jesi ili, još bolje, krenite brzo natrag!

— Želim posjetiti svog prijatelja Phila — zaviče Cliff ljutito.

— Phil te ne želi vidjeti! — odvrati mu Joe. — Nestani, propalico! Ili ćemo te pokositi!

Cliff je našao izvanredno mjesto. Nestao je između dva kamena bloka i ispucao odande prema prozorima kolibe sav šaržer.

Meci su zviždukali oko ušiju Thorntona i Joea.

— Dolje, Rebecca! — prošišta Thornton. — Baci se dolje i ostani ležati! No će-

kaj, momče, tebi ću ja pokazati!

Čekao je da se Cliff pojavi iza kamenog bloka, ali se ništa nije dogodilo.

Cliff se lukavo smjestio u izbočini odakle je mogao, dobro pokriven, držati kolibu pod vatrom sa dviju strana.

Rebecca se bacila na zemlju i otpuzala prema Thorntonu.

— Ja ću vam puniti koltove i puške — reče ona.

Joe suglasno kimne.

— Dobra zamisao — reče.

— Kad ples postane previše vruć, može se dogoditi da to netko od nas neće stići učiniti.

Phil teško i bez nade uzdahne na svom ležaju. Sebe je krivio za cijelu tu nevolju u kojoj su se našli.

— Samo mirno, Perkinse — promrmlja Joe. — Mi ćemo ovu stvar već urediti.

Mislio je da vidi Cliffa i ispalio je metak prema izbočini.

Ali mu odgovori posprdan smijeh.

Banditi su zaposjeli prolaz i ljudi u kolibi bili su gotovo u klopci.

— Htjeli bi nas smekšati — zareži Joe. — No dobro. Ako imamo dovoljno zalihe hrane i vode za piće, meni je pravo.

— Imamo samo vrč vode — reče Rebecca. — Jutros sam ga donijela, a iz njega

sam, dok sam trčala, mnogo vode i prolila.

— To znači da moramo sve razumno podijeliti — primijeti Joe.

— Razumno? Kako se može pola vrča vode razumno podijeliti? — upita Rebecca.

— Ali moguće je da oni baš takvo nešto predmnijevaju — prizna Thornton. — I zato smo zbog pomanjkanja vode u teškom položaju.

— A meci? — upita Joe. — Kako je s našom zalihom metaka, Thorntone? Naši konji i s njima naše torbe na sedlima otišli su do vraga, prokletstvo!

— Na to uopće nisam mislio! — prestravio se Thornton. — Sve je naišlo tako prokleta brzo.

Joe prebroji metke.

— Imam otprilike oko četrdesetak metaka kod sebe — reče.

Thornton je slijedio njegov primjer.

— Ja imam polovicu od toga — odvrati.

— To bi trebalo da bude dovoljno za početak. Moramo dobro paziti na svaki pucanj. Njih je samo petorica, ali mi se čini da šezdeset metaka pod ovakvim okolnostima nije baš mnogo.

Thornton se gorko nasmije.

S Cliffovim banditima nisu se smjeli šaliti.

Stanje u kolibi, na žalost, nije bilo veoma povoljno.

Postojala je vjerojatnost da ih Cliff želi izgladnjeti.

— Pretpostavljam da on ima dosta strpljenja — reče Thornton.

— Da — reče Joe zlovoljno — s nama ne stoji najbolje.

— Do vraga — promrmlja Thornton — to je loše.

— Kako stojimo s hranom? — upita Joe.

— Imamo ovdje suhog mesa, ali samo malo kruha. Upravo sam htjela ispeći kruh.

— U najvećoj nuždi jede se meso i bez kruha — promrmlja Joe.

— Pa ne može to baš veoma dugo trajati — primijeti Thornton. — Ne smijemo ni dopustiti da potraje dugo.

— Ali oni nas ipak drže u šakama — primijeti Joe. — Oni se uopće ne moraju pokazati, nego samo čekati dok netko od nas ne pomoli nos. I gotovo.

— Mislim da će i njima to postati odviše dosadno — doda Rebecca.

— Imaju vremena — reče Joe ozbiljno. — Oni čuvaju svoju kožu na naš račun.

Dok su oni razgovarali, iznenada se začuju teški udarci po krovu kolibe.

Thornton i Joe skočiše.

— To sam i mislio — prokune Thornton — dolaze sa stijena.

Ali to je bila samo varka.

Jedan od bandita popeo se na stijenu i baca odozgo kamen za kamenom; Cliff i

ostali iskoristili su trenutak iznenađenja, te se kratkim skokovima izvukli iz svojih položaja.

Cliff je naredio ljudima da pođu do stražnje strane kolibe, gdje nije bilo prozora.

Thornton i Joe su to zamijetili i zapucali na posljednjeg bandita.

Uzalud!

— Loše za nas — nezadovoljno će Thornton. — Podne je, a oni nas drže već sa svih strana. Siguran sam da Cliff još leži iza kamenog bloka. Ali ovi drugi...

— Cliffu je mnogo stalo do toga da Phil preživi — računao je Joe.

Ali Phil, koji je to čuo, strese glavom.

— Ne — prošapće on — Cliff misli da zlato leži na Orlovoj stijeni. Ja sam mu to rekao. Ali je to daleko od istine.

— Dakle, tako? — reče Joe. — A gdje uistinu leži zlato?

Phil teško uzdahne i zašuti.

— Ostavimo mu njegovu tajnu — promrmlja Thornton.

— Ali to je moje zlato! — poviče Joe ljutito.

— O tome ćemo razgovarati kad odavde izidemo čitavi — promrmlja Thornton.

Phil je ležao blijed i tih na svom krznu; činilo se da posljednji razgovor uopće nije razumio.

U kući je vladala mrtva ti-

šina. Samo se ponekad čulo Philovo hroptavo disanje.

Banditima nije bilo ni traga ni glasa. Kao da su u zemlju propali.

Ali, na žalost, nije bilo tako.

Cliff je nastavio svoju taktiku iscrpljivanja.

Ogladnjeli su.

— Priredit ću nešto — reče Rebecca.

Oprezno ode do ognjišta i počne pripremati hranu.

Taj im je prizor nakratko dao osjećaj stanovite sigurnosti.

Ali dok su jeli, zamijetiše da se banditi opet pripremaju za napad.

Neugodan dim počeo se nenadano širiti po brvnari, zagušljivi dim koji je izazivao suze i teški kašalj.

— Prokleta banda! — kleo je Joe. — Zapalili su kolibu!

Na krovu je praskalo i treštalo, a Phil je na svom ležaju najviše osjećao zagušljivi dim.

— Gasiti ne možemo — proklinjao je Thornton — prvo, pri tom bi nas odmah pogodili, a drugo, nemamo vode. Žele nas dimom prisiliti da napustimo kuću.

Kao da je htio potvrditi njegove riječi, vani se začuje gromki Cliffov bas.

— Hej, vi tamo unutra! Ja želim samo Phila Perkinsa. Vi ostali možete slobodno izići!

— Dakle, ipak Phil — za-

gunda Joe. — Što ćemo učiniti?

Rebecca ga je netremice gledala.

— Vi želite izručiti mogao oca? — upita mucajući.

— Naravno da ne želimo — umirivao ju je Thornton i položio joj ruku na rame. — Pa to bi nam ionako malo koristilo. On bi nas unatoč tome poubijao, u to možemo biti sigurni.

— Vatra se širi — kašljao je Joe. — Uskoro će izgorjeti strop. Moramo izići odavde, bilo što bilo!

— Ima samo jedno mjesto u kojem smo ovoga časa sigurni — reče Thornton nakon kraćeg razmišljanja — a to je podrum.

— Lijepo — reče Joe. — Iako mislim da ćemo se tū dolje ugušiti, nemamo drugog izbora. Treba najprije odnijeti Phila dolje. Thorntone, to ćete učiniti ti i Rebecca, a ja ću u međuvremenu ovdje čuvati stražu. Ali učinite to brzo, dok mi neka zapaljena greda ne padne na glavu, jer i ja hoću dolje!

Rebecca i Phil izmijene nekoliko kratkih riječi.

Istodobno je Thornton otvorio ulaz u podrum i posvijetlio.

Podrum je bio malen, jedva dva četvorna metra. U njemu su bile svakojake stvari koje su mu još više smanjile prostor. Bio je nadsvoden jakim gredama i imao poklopac koji se iznu-

tra mogao zatvoriti i zabrtviti. Morao se učvrstiti, jer se otvarao prema gore.

Grede su mogle dobro poslužiti kao puškarnice. Ali će, na žalost, propuštati dim i vatru. Moglo se pretpostaviti da će cijela zapaljena građevina pasti na njih.

— Stol! — poviče Thornton. — Staviti ćemo stol iznad poklopca. On je čvrst i jak, može izdržati.

Ranjenik je oprezno prenesen u podrum, u trenutku kad su prvi plameni jezici probili strop.

Boravak u kolibi postajao je sve teži.

— Izidite, vi plašljivi psi — vikao je u bijesu Cliff.

Koliba je cijela gorjela, a i na krovu se plamen dizao u zrak.

— Izidite već jednom! Želite li unutra živi izgorjeti — kleo je Cliff.

Banditi su čekali, s prstima na obaraču da zapucaju na prvog čovjeka koji bi se pojavio na vratima.

Ali nitko nije izišao.

Plamen je bio sve viši, a vatra je proždrljivo gutala suho drvo.

— Jeste li poludjeli? — vikao je Cliff. — Heej! Izidite već jednom!

Glas mu je bio promukao od uzbuđenja.

— Shvaćaš li ti to? — upita Snudy.

— Meni je to zagonetno! — reče John.

Tada je Al, koji je stajao gore na stijeni, dobio znak.

Opet se počelo rušiti stijenje. Teški komadi kamenja udarali su po zapaljenom krovu kolibe.

— Neće moći dugo izdržati — reče Snudy. — Ja bih se na njihovom mjestu već odavno ugušio.

No najviše se čudio i gnjevio Cliff, koji je smislio kako će bez gubitaka, na juriš, zauzeti kuću i doći do Phila Perkinsa. Cliff nije mogao shvatiti kako su se oni unutra mogli odlučiti da ostanu u zapaljenoj kući.

I njemu je već postalo vruće pri pogledu na kolibu u plamenu.

A možda su oni u kolibi već mrtvi?

Upravo kad je Thornton krenuo natrag gore iz podruma, začuo je pucanj i uzvik.

— Jesam ga! Pogodio sam ga! — vikao je Joe oduševljeno.

Koga si pogodio? — upita Thornton.

— Onoga bandita. Rebecca ga je zvala Cliffom. Bio je znatiželjan i to ga je stajalo glave!

— Je li mrtav, Joe? — upita Thornton.

— Mislim da nije, ali dobro ga je pogodio metak.

— Phile — poviče Joe unutra, spuštajući se u podrum — ako će vas razveseliti, znajte, Cliff je dobio metak.

Vjerujem da će cijeli život misliti na mene.

• Onda poviče prema gore:
– Thorntone, Thorntone!
Do vraga, gdje si se sakrio?
Krajnje je vrijeme!

Thornton je stajao kod prozora.

Vidio je Cliffa kako leži iza kamenog bloka. Čas je vidio jednu ruku, čas nadlakticu, kojima je ranjenik mahao.

– Thorntone – zaurla Joe još jedanput.

Onda zapraskaše grede i vatrene iskre, a zapaljeno drvo stropošta se oko Thorntona.

Jednim skokom ubacio se u podrum i lupio vratima iznad sebe, upravo kad je kamena lavina ponovno pala na zapaljeni krov i sasvim ga urušila.

Vani, kao iz daljine, začula se pobjedonosna dernjava bandita.

Dolje u podrumu situacija je bila užasna. Vatrene jezice provlačili su se kroz grede; žut gust dim onemogućavao je disanje.

Bili su tijesno priljubljeni. Joe se zaštitnički sagnuo iznad Perkinsa, iako nije zamijetio da ovaj umire.

Sva očajna, Rebecca se priljubila uz Thorntona.

– Rebecca! – prošapće on – Rebecca!

Ništa više.

Ali ona ga je razumjela. Osjećala je i mislila isto što i on.

Njegove su ruke bile natečene i grube, a ipak tako nježne. Njegovo je lice bilo izranjavano i pokriveno gustom bradom. No činilo joj se ljepšim od lica najhrabrijih junaka o kojima je sanjerala.

– Thorntone! – prošapće ona. – Oh, Thorntone!

Poljubiše se, a nisu znali kako će preživjeti sljedeće sate.

– Zlato – mucao je istodobno Phil Perkins u bunilu – zlato...

Joe oslušne.

– Da, Phile, pričaj! Što je sa zlatom? – navaljivao je on.

Zlato... – počne čovjek na smrti iznova – ispire se iz vode potoka... pogledaj samo kako svjetlucaju... kao zvijezde... Ali gledaj... sjajna zrnca... prokleta je to zlato... Nitko neće ništa odnijeti iz ove doline, ni zlato ni srebro, ni vlastiti život. Što je ovdje, ovdje i ostaje. To je Manituov vrt.

– Jadnik – reče Joe.

– Rebecca... – pozove iznenada Phil.

Njegove su se riječi jedva mogle razumjeti. Gore su, oko zapaljene kuće, vikali i kleli banditi.

Ispucavali su metke u zrak.

– Rebecca... – ponovi Phil slabo i užurbano.

– Mislim da on umire – primijeti Joe.

Djevojci je trebalo nekoliko trenutaka da to shvati. Otrgla se od Thorntona i bacila na Philov ležaj. Bacila se na iskrvavljeno očevo tijelo, te gorko zaplakala.

Thornton odgurne Joea u stranu i stane pokraj nje.

— Rebecca — ponovi Phil njeno ime — budi... budi dobra... prema njemu...

Rebecca iznova zaplače i tada osjeti Thorntonovu ruku na svom ramenu.

U tom času, uz strašan tresak, sruše se zidovi kuće.

Mislili su da neće to preživjeti. Iskre su se probile kroz pukotine između greda i nastavile gorjeti na njihovoj koži.

Imali su muke da ugase plamen na odjeći, a zraka za disanje gotovo nije ni bilo.

Joeu se činilo da dolaze posljednji trenuci i vjerovao je da će u sljedećem času otići za Philom Perkinsom.

Ali stol, koji je Thornton još prije svog silaska u podrum stavio iznad poklopca, sigurno ih je štitio.

Uskoro su čuli kako banditi bijesno razbacuju zapaljene komade. Zrak za disanje postao je bolji i sa žutim dimom odjednom uđe i sunčano svjetlo.

— Hej, oni su tu dolje! Da vidimo jesu li lijepo ispečeni — smijao se Al.

Vukao je poklopac, ali on nije popuštao, jer su ga Thornton i Joe iznutra učvrstili.

Al je kleo i pozvao jednog bandita u pomoć.

I tada je nastupio trenutak kada je Rebecca učinila nešto što Thornton u tom času ne bi od nje očekivao.

Upravo kad su Al i Stan povukli poklopac, otvorila je zasun i zapucala iz Thorntonova kolta, koji je uzela od oca. Zapucala je hitac za hicem na oba bandita.

Al i Stan već su bili mrtvi, ali je ona pucala tako dugo dok nije ispraznila šaržer.

Napola je izišla iz podruma. No Joe je povuče natrag te nacilja u bandita koji je stajao na stijeni i nišanio na djevojku.

Oba hica prasnuše skoro u istom trenutku.

Bandit glasno uzvikne i padne sa stijene raširenih ruku. Ali je i Joe pao, jer ga je pogodio banditov metak. Još je vidio kako njegov protivnik pada i zadovoljan osmijeh raširio mu se licem prije nego što mu se oči zauvijek sklopile.

— Joe, hej, Joe! — poviče Thornton.

Nije mogao vjerovati.

Ali to se dogodilo.

Gospodar Cvjetne doline bio je smrtno ranjen.

Oko podrumskog otvora dimili su se i dogorijevali komadi Perkinsove razorene kolibe. Bijaše to dobar zaklon od još jednog od Cliffovih opasnih bandita negdje u blizini.

Thornton je bio očajan

zbog Joeove smrti, ali i bijesan. Bilo mu je žao i Phila, zbog njegove kćerke.

Doduše, Phila je jedva poznavao, Joea je također znao samo kratko, nekoliko tjedana, no i u tako kratkom vremenu je shvatio da je Joe bio dobar prijatelj, a Phil nesretni čovjek.

Thornton je bio bijesan. Sad je za Philovu kćerku bio odgovoran samo on. Pribjegao je staroj zapadnjačkoj lukavosti. Stavio je šešir na cijev puške i digao ga oprezno iz podrumskog otvora.

No nije se ništa dogodilo. Možda je bandit prozreo njegovu lukavost? Thornton pričekao još neko vrijeme. Uvuče šešir, a onda pokuša iznova svoju igru. Očekivao je s dosta sigurnosti da će mu šešir biti probušeni na nekoliko mjesta. Ali se i ovaj put prevario: šešir je ostao neoštećen.

Možda je posljednji bandit pobjegao. Sve je bilo moguće. Thornton pokuša još jedanput, ali je ovaj put šešir bio na njegovoj glavi. Jakim trzajem bacio se s ljestava u užareni pepeo.

Došlo mu je da zaurla od bola, ali se svladao i odskočio u stranu.

Vidio je Cliffovo tijelo kako leži iza kamenog bloka. Pomislio je na to koliko je krvi ovog ranog poslijepodneva uzalud proliveno.

Sve za volju neke obmane. Jer, on je znao da se Phil

varao. Zlato, koje je prema njegovim riječima bilo u potoku, bilo je bezvrijedan metal. A srebro? Njega je bilo u velikim količinama. Ali sada se i Thornton bojao iskopati žilu.

Upravo dok je o tome razmišljao nagazio je na tešku krovnu gredu ispod koje je ležalo razmrskano tijelo petog bandita. Nije znao da se ovaj čovjek zvao Snudy, a i inače nije znao ništa o njegovoj sudbini. Umro je, jer nije ni zavrijedio ništa bolje. Vjerovao je Cliffu, tom pohlepnom lajavcu, u tome je bila njegova greška, koja ga je stajala života.

Thornton je stajao i ogledavao se. Odjednom je zamijetio da je lijep, sunčan dan.

— Rebecca! — pozove djevojku. — Dođi gore, sve je u redu!

Požurio je preko naslage pepela do podrumskog otvora i pružio djevojci ruku.

Rebecca se popne.

— Spašeni smo, Rebecca! — reče on.

Vidjela je koliko je bio sretan. No Rebecca nije mogla dijeliti njegovu radost.

— Phil — rekla je tiho. — Phil je mrtav! Sada nemam nikoga osim tebe.

— Da — reče Thornton — to je točno.

— A ti? Zar ćeš ti napustiti dolinu i odjahati dalje?

O tome još uopće nije razmišljao.

Odjednom osjeti nešto što prije nije poznavao.

— Pokopat ćemo Phila i Joea — reče skrenuvši razgovor — a ni ove bandite ne možemo tu ostaviti, premda znam da oni na nas ne bi mislili da je obratna situacija.

— Alat je spaljen — primijeti Rebecca.

— Da, držala su izgorjela — javi se Thornton — no to možemo lako nadoknaditi.

Zatim je Thornton potražio dokumente kod mrtvih. Možda će se za njima tragati, pa će biti dobro imati sačuvane dokumente.

I tada nađe u Cliffovu džepu neko pismo.

Na omotnici je pročitao: PHIL PERKINS.

— Rebecca! — poviče. — Ovdje je neko pismo, naslovljeno na tvog oca.

Rebecca uzme omotnicu i izvuče pismo koje je bilo ispisano u nekoliko redaka.

Bijaše to njoj nepoznat rukopis, a potjecao je vjerojatno od neke žene. Pročitala je poluglasno:

»Phile! Žao mi je što se sve tako dogodilo. Znam, ja sam kriva, a znam također i to da si me volio i da te je samo tvoja ljubav natjerala da tako postupiš. Mogu te samo moliti da mi oprostiš. Violet.«

— To je pismo moje majke — poviče Rebecca iznenađeno. — Kako je došlo u Cliffove ruke?

Thornton nijemo slegne ramenima.

— Oni su se zacijelo poznavali — reče Rebecca tiho.

— Phil, Cliff, a možda i Violet.

— Tko to zna? — primijeti Thornton. — Oni svi šute. Ne treba o tome razmišljati, Rebecca, to ničemu ne vodi. Mi smo živi.

Rebecca kimne, a Thornton se prihvati posla.

Bio je to tužan posao. Pokopali su Phila Perkinsa i Joea Williamsa. Philu su iskopali grob pokraj Violete.

Cliffa i bandite pokopali su u podnožju stijene.

Pala je već skoro noć kad su to završili. Ovaj je dan za njih bio previše naporan, bili su umorni i iscrpljeni.

Od kuće, koju je Phil sagradio u maloj pokrajnoj dolini, nije ostalo ništa osim nekoliko nagorjelih greda i na zemlji uokvireni temlji, te podrum, u kojem su proveli najgroznije sate svoga života.

— Sagradit ćemo novu — reče Thornton.

— Dakle, ostaješ sa mnom? — upita Rebecca.

Thornton je pogleda.

— Zar si mogla vjerovati da ću opet otići? — upita je.

— Ova je dolina onakva kakvom su je Indijanci opisali. Ne znam zbog čega, ali ona doista ne daje ništa od sebe, od onoga što je ovdje i što jednom ovamo dođe.

— I dobro je da je tako —

reče Rebecca i prvi se put tog dana osmjehne. — A ru-da?

— Srebro? — upita Thornton. — Zašto je ovoj dolini potrebno srebro? Mi ga imamo, u stijenama, i tamo ćemo ga ostaviti. Dolina je naše blago, Rebecca, ona nas čini bogatima, mnogo bogatijima nego što bi nas mogla učiniti hrpa dolara.

Rebecca je, razmišljajući, gledala žalosne ostatke kolibe, nad koje su se nadvile prve sjenke večeri.

— Znaš li o čemu razmišljam? — reče ona.

— O čemu? — htio je znati Thornton.

— Mislim da više nećemo ovdje graditi. Ostavit ćemo prošlost neka miruje. Znaš li gdje bih željela da bude naša kuća?

— Gdje?

— Kraj vodopada... Okružena s tisuću cvjetova. Tamo ćemo sve te strašne događaje moći lakše zaboraviti.

U pripremi:

Kit Dalton:
NEUNIŠTIVI

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 18.720 d, a za šest mjeseci 9.360. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 — LASO). Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso« izdanje OOUR-a IRO) Ekonomska propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza na promet, mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973 od 26. XI. 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

Inspektor X

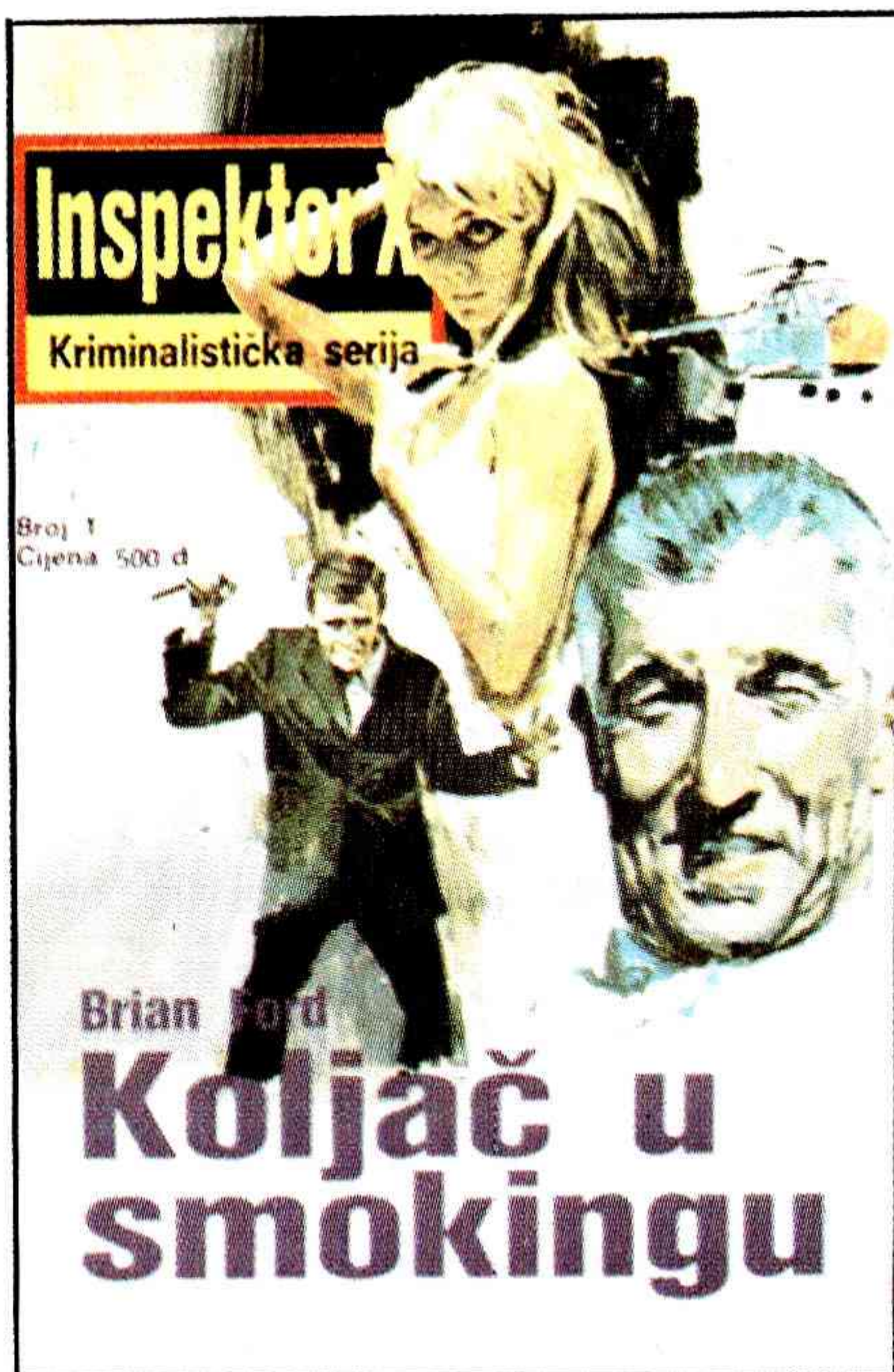
Kriminalistička serija

NOVO

Inspektor X

Kriminalistička serija

NOVO

Uz kriminalističke bestselere TRAG
— svakih 14 dana
i kriminalistička serija INSPEKTOR X!